

EGEÇEP

**Ege Çevre ve Kùltür Platformu
Bileşenleri**

**2025-2026 dönemi
faaliyet raporları**

**EGEÇEP 20. Olağan Kurultayı
28 Şubat 2026**

AYVALIK TABİAT PLATFORMU(ATP)

2025 Yılı ÇALIŞMA PROGRAMI

- **SULAK ALANIMIZI KORUYALIM!**

Şeytan Sofrası Mahalli Sulak Alanının ıslahı ve korunması için bilgilendirme amaçlı görüşme toplantısına katıldık.(10 Ocak 2025)

Şeytan Sofrası Sulak Alanının temiz kalması ve orada konaklayan göçmen kuşların korunması amacıyla, üyemiz Deniz Fırtına rehberliğinde hazırlanan projede, pilot uygulama olarak 1 nolu yağmur suyu kanal ağzına HDPE çöp tutucu bariyer konması için Ayvalık Belediyesine dilekçeverdik. (10 Aralık 2025)

- **TÜRKMEN DAĞI'NIN ÜSTÜ ALTINDAN DEĞERLİDİR!**

CVK Madencilik'in Sarıalan Altın Madeni Projesi'nin bilirkişi keşfi için İvrindi'nin Gökçeyazı ve Sarıalan köylerine gittik. (10 Ocak 2025)

- **“OTEL” GÖRÜNÜMLÜ REZİDANS KONUT SATIŞI ŞİMDİ AYVALIK ALTINOVA SAHİLİNDE!!!**

Konu hakkında bilgileri derleyip açıklama hazırladık ve basında yer almasını sağladık.Ayvalık Belediye Meclisi ise imar planları üzerinde bazı kısıtlamalar yapılması için kararlar aldı. (13 Ocak 2025)

- **BALYA'YA HALKIN KATILIM TOPLANTISINA GİDİYORUZ!**

Limak'ın (Altınordu A.Ş), Karlık Altın-Gümüş Madeni Halkın Katılımı Toplantısına katılmak üzere Balya'nın Karlık köyüne gittik. (16 Ocak 2025)

- **KANUN TANIMAZ CENGİZ'E DUR DE!**

Mahkeme kararına uymayan Cengiz Holding'in devam eden orman katliamına dur demek, yetkili kurumları göreve davet etmek için Hacıbekirler köyünde yapılan basın toplantısına katıldık. (26 Ocak 2025)

- **DÜNYA SULAK ALANLAR GÜNÜ**

DKMP Ayvalık Şefliği tarafından Şeytan Sofrası Mahalli Sulak Alanında düzenlenen etkinliğe katıldık. Bu ilişkinin kurulmasında emeği olan Deniz Fırtına arkadaşımıza çok teşekkür ediyoruz. 16 Mayıs'ta Balıkesirde toplanacak olan Mahalli Sulak Alan Komisyonunun gündem maddelerinden biri de Şeytan Sofrası Sulak Alanının korunması olacak. (02 Şubat 2025)

- **YAŞAYAN, ÜRETEN, DÖNÜŞEN HALİÇ**

Gül Köksal ve Alper Şen'in katılımıyla; İstanbul/Haliç'teki tersaneleri merkeze alarak bölgedeki dönüşümü tanıklıkları ve farklı yönleriyle ele alan “Yaşayan, Üreten, Dönüşen Haliç” belgeselini izleyip, kıyıların, tarihi kültürel mirasın kamusal kullanımı üzerine sohbet ettiğimiz bir etkinlik düzenledik. Katılan tüm dostlarımıza teşekkür ediyoruz. (8-9 Şubat 2025)

- **KIYI HAREKETLERİ BULUŞUYOR, DAYANIŞMA GÜÇLENİYOR!**

Kıyı işgallerine karşı sesimizi birlikte yükseltmek için oluşturduğumuz KIYIDA- Kıyı Hareketleri Dayanışma Ağı bileşenleri İzmir Buluşmasına katıldık. Yaşam alanlarını, kıyı ekosistemlerini korumaya ve kıyılara tüm insanların eşit ve ücretsiz olarak erişimini savunmak amacıyla mücadelemize devam edeceğiz. (15 Şubat 2025)

- **HACİHÜSEYİNLER KÖYLÜSÜ MERA'SINA SAHİP ÇIKIYOR!**

Tümad Altın Madencilik, Madra'da yaylalarımıza göz dikti. Madra'nın parsel parsel TÜMAD' peşkeş çekilmesine sessiz kalmayan, yüz yılı aşkın kullandıkları yaylasına sahip çıkan Hacıhüseyinler köylüsünüm yanına, desteğe gittik. (17 Şubat 2025)

- **KIYILARI GERİ ALACAĞIZ!**
Türkiye'nin farklı bölgelerinden 24 kıyı hareketi ve ekoloji örgütü bileşenden oluşan Kıyı Hareketleri Dayanışma Ağı'nın kıyılardaki sermaye yağmasına ve kıyı tahribatlarına son verilmesi amacıyla başlattığı imza kampanyası çerçevesinde gerekli başvuruları yaparak Talatpaşa Caddesi ve pazar yerlerinde stantlar açarak imza topladık. (18 Şubat 2025)
- **NİKİTA DERESİNE YAT ÇEKEK YERİ İNŞASI!**
2022 yılında ÇED Gerekli Değildir kararı verilen NİKİTA DERESİ TAŞKIN projesine çalışmalar başladıktan sonra eklenen YAT ÇEKEK YERİ için e-çed sistemi üzerinden yeni bir başvuru yapıp gerekli inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulması ve kamuoyunun görüşüne açılması için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Balıkesir İl Müdürlüğüne dilekçe verdik. (26 Mart 2025)
- **ÇAMLIK DOĞAL KALACAK!...**
Sefa- Çamlık Mevkii doğal sit alanı statüsünün düşürülerek "Doğal Sit- Nitelikli Koruma Alanı" olarak tesciline karşı Ayvalık Tabiat Derneği adına Balıkesir 1. İdare Mahkemesinde açtığımız dava lehimize sonuçlandı. Mahkeme Çevre, Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığının kararını iptal etti. (17 Nisan 2025)
- **1 MAYIS'TA ALANLARDAYIZ!** Doğanın ve emeğin sömürsüne karşı bu sene de #1Mayıs'ta Ayvalık Tabiat Platformu pankartımız arkasında yürüyoruz...
- **TÜMAD MADRA'YI YOK EDİYOR!**
Madra Dağının bir çok makro ve mikro dere havzasını, yeraltı ve yüzey sularını, madenin ağır metalleri ile yıllardır kirlüten Tümada İvrindi Altın ve Gümüş Madeni kapasite artışı projesi için İvrindi/Değirmenbaşı Mahallesi'nde yapılan Halkın Katılım Toplantısı'na katıldık. (27 Mayıs 2025)
- **YAT LİMANI ÇED SÜRECİNE TABİ TUTULDU** Ayvalık Belediyesince yapılması planlanan yat limanı projesi, çevresel etkilere yönelik itirazlar nedeniyle Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecine tabi tutuldu. Ayvalık Tabiat Platformu olarak projenin ekolojik, ekonomik ve sosyal açılardan olumsuz sonuçlar doğurabileceğini öngörerek ilgili kurumlara itirazımızı yapmıştık. Yeni bir rant alanı yaratacak, kâr amaçlı projeler yerine doğayı ve insanı önceleyen yatırımlar yapılmalıdır. Projeye ilişkin itirazımız üzerine Balıkesir Valiliğinin 'ÇED gerekli değildir' kararı vermemesi, bunun yerine halkın katılım toplantısını da içeren uzun ÇED sürecinin işletilecek olması bizler için olumlu bir gelişmedir. (28 Mayıs 2025)
- **DAHA ÇOK SORUMLULUK, DAHA AZ PLASTİK!** Derneğimizin de proje ortaklarından olduğu ve Yurttaşlık Derneği tarafından yürütülen "Daha Çok Sorumluluk Daha Az Plastik Projesi" kapsamında düzenlenen Kazdağları ve Edremit Körfezinde Pestisit Atık Kirliliğinin Katılımcı Esaslı Yönetimi İçin Bölgesel Strateji Çalıştayı'na katıldık. Proje, Kazdağları ve Edremit Körfezi bölgesinde tarımsal üretimde kullanılan tehlikeli kimyasalların ve diğer plastik ambalajlarının sosyo-ekolojik olarak güvenli, sürdürülebilir ve ekonomik açıdan uygulanabilir bir şekilde toplanması ve bertaraf edilmesi için katılımcı, havza ölçeğinde bir atık yönetimi modelinin geliştirilmesini amaçlıyor. Proje faaliyetleri yaklaşık iki yıl sürecek. (14-15 Haziran 2025)
- **AYVALIK'IN DOĞAL SİT ALANLARINI, TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASINI KORUYORUZ!**
Ayvalık marina karşısındaki doğal sit alanında üç katlı otel inşaatı için çam ağaçlarının izinsiz kesimi, tarihi silüetin yok edilmesi ve yapılaşma koşullarına aykırı işlemler hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı'na yaptığımız suç duyurusu sonrası açılan davanın ilk duruşması için Ayvalık Adliyesindeydik. (17 Haziran 2025) Aynı davanın 11 Temmuz

Cuma günü yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi için inşaat alanı önünde basın açıklaması düzenledik.

- **TOPRAĞIMIZI VERMİYORUZ!** AKP-MHP iktidarının tüm doğal alanları, meraları, tarım alanlarını, ormanları ve zeytinlikleri, köylülerin özel mülklerini maden ve enerji projelerine kolayca tahsis etmek üzere hazırladığı yeni talan yasasının Meclis Genel Kurulunda görüşüleceği gün Ayvalık'ta basın açıklaması yaptık. (24 Haziran 2025)
- **“FOTOĞRAFLI ANTROPOSEN HİKAYELER”**
Endüstri çağıyla birlikte artan küresel ısıtma ekolojik yıkımla birlikte iklim adaletini de gündeme getiriyor. Artan fosil yakıt kullanımı, doğal alanları kazarak ve betonlaştırarak yarattığımız etki sonucunda çevremizde olup bitenleri gözle görülür sonuçlarıyla birlikte paylaşmak için çalışan belgesel fotoğrafçıların “FOTOĞRAFLI ANTROPOSEN HİKAYELER” sergisi Ayvalık Tabiat Platformu ev sahipliğinde Barbaros Caddesi 4. Sokak'ta açıldı. Onbeş gün boyunca ilgiyle izlendi.
Sergi açılışından sonra saat 19.00 'de Fabrika Ayvalık'ta Süheyla Doğan (Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği Başkanı), Süleyman Eryılmaz (Ekoloji Birliği Eşsözcüsü), Prof. Dr. Ali Osman Karababa (Türk Tabipler Birliği Merkez Konsey Üyesi) ve Özcan Yurdalan'ın (Fotoğraflı Antroposen Hikayeler Proje Editörü) katılımıyla bir söyleşi gerçekleştirdik. (13 Temmuz 2025)
- **ORMANIMIZI, MERAMIZI, ZEYTİNİMİZİ, TOPRAĞIMIZI VERMİYORUZ!**
7554 sayılı "KÖKSÜZLEŞTİRME ve İŞGAL YASASI"na karşı, zeytinimizi, toprağımızı savunmak için Muğla Mitingine gittik. (28 Eylül 2025)
- **DAHA ÇOK SORUMLULUK, DAHA AZ PLASTİK!**
Ayvalık Uluslararası Zeytin Hasat ve Turizm Festivali'nde, Kırlangıç Yaşam Merkezi, Engelsiz Kafe yanında standımızı açtık. 🌱
Ayvalık Tabiat Derneğimizin de proje ortaklarından olduğu ve Yurttaşlık Derneği tarafından yürütülen “Daha Çok Sorumluluk Daha Az Plastik Projesi” kapsamında Kazdağları ve Edremit Körfezinde Pestisit Atık Kirliliğinin Azaltılması için bilgilendirme çalışması yaptık. (17- 18 Ekim 2025)
- **KOZA'NIN ÇED OLUMLU KARARINA KARŞI ORTAK DAVA!**
Ekoloji örgütleri olarak, Çanakkale ili Merkez ilçesi Serçiler ve Terziler köylerinde Koza Altın AŞ tarafından açılmak istenen Altın-Gümüş Madeni Projesi için Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından ikinci kez verilen “ÇED Olumlu” kararının iptali için ortak davamızı açtık.
Ayvalık Tabiat Derneği, Bergama Çevre Platformu, Burhaniye Çevre Platformu Derneği, Ege Çevre ve Kültür Platformu Derneği, Gülpınar Sürdürülebilir Yaşam Derneği ve Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği tarafında açılan bu davaya 8 vatandaş da bireysel olarak davacı oldu. (21 Ekim 2025)
- **MUTLUYUZ! GÜVERCİN(MANASTIR) ADASI DOĞAL SİT STATÜ DEĞİŞİKLİĞİ İPTALİ KESİNLEŞTİ!**
Ayvalık Adaları Tabiat Parkı içinde, Manastır(Güvercin)Adası Doğal Sit koruma statüsünün bakanlıkça düşürülmesine karşı Ayvalık Tabiat Derneği tarafından açılan davada Balıkesir Bölge İdare Mahkemesi'nin verdiği iptal kararı Bursa Bölge İdare Mahkemesi, Beşinci İdari Dava Dairesi tarafından da onandı.
Üzerinde tescilli bir Manastır- Agios Georgios to Psifi bulunan ve deniz kuşlarının yaşam alanı olan adanın kesin korunacak alan statüsüne geri kavuşmasından çok mutluyuz.
Ayvalık Adaları Tabiat Parkı'nı betona teslim etmeyeceğiz! (4 Kasım 2025)
- **TELAFİSİ İMKÂNSIZ ZARARLAR OLUŞMADAN DOĞA KAZANMALI!**

Balıkesir'in Karesi ilçesi Turplu Mahallesi'nde Koza Altın AŞ'nin planladığı açık ocak altın madeni projesine karşı Ayvalık Tabiat Derneği ve Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği adına açılan davanın duruşması için Balıkesir İdare Mahkemesine gidildi.

Duruşma sonrası yaptığımız basın açıklamasında, telafisi imkânsız zararlar oluşmadan doğa kazanmalı diyerek mücadeleye devam edeceğimizi açıkladık.(6 Kasım 2025)

- **EGEÇEP Kuzey Ege Kervanı Ayvalık'ta! DOĞAYI, YAŞAMI, GELECEĞİ SAVUNUYORUZ.**
Bileşeni olduğumuz EGEÇEP bu yıl kuruluşunun 20.yılıni kutluyor. Birlikte ekolojik mücadele yürüttükleri bileşenlerine destek ve dayanışma amaçlı, sorunlarını görünür kılmak amaçlı bir dizi etkinlik yapıyor. Burhaniye mitingine destek vermek üzere yola çıkan EGEÇEP Kuzey Ege Konvoyunu Ayvalık'ın önemli sorunlarından biri olana DOĞUŞ Pirina önünde karşıladık. Temiz Hava Hakkımız! diyerek kısa bir basın açıklaması yaptıktan sonra hep birlikte mitinge gittik. Yaşasın dayanışmamız! (22 Kasım 2025)
- **EKMEK, TOPRAK VE ADALET MİTİNGİ!**
Yaşam hakkımız, emeğimiz ve geleceğimiz için Körfez Emek ve Demeokrazi Güçleri tarafından Burhaniye'de düzenlenen mitinge Ayvalık'tan kalabalık bir grup olarak katıldık.(22 Kasım 2025)
- **ÇOK SEVİNÇLİYİZ!**
Balıkesir ili, Karesi ilçesi, Turplu Mahallesi mevkiinde Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin altın madeni projesine verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararının iptali için Ayvalık Tabiat Derneği adına Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği ile birlikte açtığımız davayı kazandık! (2 Aralık 2025)
- **BALYA'DA ALTIN MADENİ İSTEMİYORUZ!**
LİMAK Balıkesir-Balya'da Limak Holding'e bağlı Altınordu Madencilik A.Ş. tarafından hayata geçirilmek istenen Altın-Gümüş Madeni projesi için verilen ÇED Olumlu kararına karşı bölgemizdeki ekoloji örgütleriyle birlikte dava açtık. (12 Kasım 2025)
- **KATLİAM YASASINA, BESLEME YASAKLARINA KARŞI BULUŞUYORUZ!**
Ayvalık Cumhuriyet Alanında yaşamiçinyasa imnisiyatifince düzenlenen Dostlarımızı Vermiyoruz! eylemine katıldık. (21 Aralık 2025)
- **Güzel haber geldi. AYVALIK RAHMİ M. KOÇ MÜZESİNE ÖZEL YAT İSKELESİ İZİNİ ÇIKMADI!**
RMK Kültür Faaliyetleri A.Ş. tarafından Ayvalık'ta yapılması planlanan yat yanaşma yeri projesinin ÇED süreci sonlandırıldı.
Projenin, kişiye özel olacağı ve kamu yararı bulunmadığı gerekçesiyle iptalini istemiştik. Denizimizin rant odaklı değerlendirilmesini, özel-mülkleştirilmesini doğru bulmuyoruz. Kıyıları hepimizindir! (24 Aralık 2025)

Bütün çalışmalarımız sırasında gönüllü olarak hukuk desteği veren Av. Filiz Sonsuz'a, Av. Gülsüm Özdemir'e, ÇED başvuru dosyalarını inceleyerek görüş yazan Aksaray Üniversitesi, Jeoloji Anabilim Dalından Jeoloji Mühendisi Murat Kavurmacı'ya, EGEÇEP bilim kurulu üyesi Jeofizik Y. Mühendisi Erhan İçöz'e, Kazdağı Koruma Derneği bilim kurulu üyesi Maden Mühendisi Esenay Altan'a, davaların ortak yürütülmesi için gerekli desteği veren Ayvalık Belediye Başkanı Sn. Mesut Ergin'e, dayanışma içerisinde olduğumuz ekoloji örgütlerine ve yaşam savunucusu tüm arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz.

AYVALIK TABİAT PLATFORMU

BURHANIYE ÇEVRE PLATFORMU 2025 YILI DEĞERLENDİRME RAPORU

OCAK

10 Ocak 2025/ CVK Sarialan Altın madeni Projesi'nin keşfine katılım sağlandı.

15 Ocak 2025 / BURÇEP-Der kurulma kararı alındı.

16 Ocak 2025 / Balya-Karlık LİMAK Holding altın madeni, halkın katılım toplantısına katılım sağlandı.

29 Ocak 2025 / İskele Mahallesi Adyar Mevkiindeki derin deniz deşarjının kırılması sonucunda denizde yaşanan kirlilikle ilgili basına açıklama yapıldı.

ŞUBAT

1 Şubat 2025 / Turizm Alanı (TTA) üzerine 902 adet 1+1 konut olarak pazarlama yapan SOLENA ile ilgili olarak Burhaniye Kaymakamlığı'na ve Burhaniye Belediye Başkanlığı'na itiraz dilekçesi verildi.

2 Şubat 2025 / Dünya Sulak Alanları Günü ile ilgili kamuoyu bilgilendirmesi yapıldı.

16 Şubat 2025/ Kıyıda Hareketi İzmir Buluşmasına katılım sağlandı.

17 Şubat 2025 / Gömeç Hacı Hüseyinler Köyü merasının,İvrindi Kaymakamlığı'nın emri ile boşaltılıp yıkılması kararına, halk ile birlikte meraya gidilerek protesto edildi.

24 Şubat 2025 / Şahinler Köyü merasına Burhaniye Belediyesi tarafından yapılmak istenen kompost tesisi için dilekçe başvurusu öncesinde köyde bilgilendirme toplantısı ve köylü ile birlikte basın açıklaması yapıldı.

MART

22 Mart 2025 / Dünya Su Günü ile ilgili Akçay Sulak Alanı OSB önünde Kazdağları Kruma Derneği ile birlikte basın açıklaması yapıldı.

26 Mart 2025 / Burçep Der kuruldu.

MAYIS

27Şubat 2025 / TÜMAD kapasite artırımı ile ilgili Değirmenbaşı köyünde halkın katılım toplantısına Körfez Bölgesi olarak büyük katılım sağlandı.

HAZİRAN

22 Haziran 2025 / Şahinler Köyü Mera Şenlikleri dayanışması sağlandı.

23-24-25-26 Haziran 2025 / Torba Yasa ile Ormanlar, zeytinlikler, meralar, sit alanların madenlere, RES, GES, HES ve JES'lere kamu yararına adı altında açılması, ÇED' in değersizleştirilmesi temalı stand ve basın açıklaması yapıldı.

TEMMUZ

2 Temmuz 2025 / Torba Yasaya Ankara TBMM önünde yapılan itiraz eylemine Körfez Çevre örgütleri olarak organizasyon sağlandı.

3 Temmuz 2025 / Kıyı işgalleri, TTA altında otellere verilen ruhsatlarla ilgili Pelitköy/ İçmeler'de KIYIDA HAREKETİ bileşeni olarak "Kıyıları Halkındır" eylemi yapıldı.

16 Temmuz 2025/Toprağımızı Vermiyoruz Çalışma Grubu'nun Ankara etkinliğine katılım sağlandı.

7554 sayılı kanununun uygulanmasının durdurulması ve iptali için Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvurular yapıldı.

AĞUSTOS

9-10 Ağustos 2025 / NESMA enerji'nin 9 trübin ve elektrik depolama projesinin bölgeye vereceği zararları anlatmak için Kuyumcular ve Hacıbozlar köylerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

11 Ağustos 2025 /NESMA Enerji için itiraz dilekçelerimizi Burhaniye Kaymakamlığı'na verildi.

11 Ağustos 2025/ Çanakkkalele Koza altın madenciliğinin Eskişehir'e ve Burhaniye de dahil körfez ilçe leri sınırlarından İzmir'e taşınmasına dair itiraz dilekçelerimizi Burhaniye Kaymakamlığı'na verildi.

28 Ağustos 2025 / Akçay Sulak alanı içerisindeki dere yataklarında yaşayan mavi yengeçlerin yaşama alanlarını tahrip ederek ölümlerine sebep olan yatak ağzı deformasyonu ile ilgili yerel basına ve kamuoyuna bilgilendirme yapıldı. Doğal Hayatı Koruma ve Milli Parklar temsilcisi ile görüşüldü.

30 Ağustos 2025 / Kaz Dağları Ekofest Festivali dayanışması sağlandı.

EYLÜL

1 Eylül Dünya Barış Günü etkinliğine katılım sağlandı.

6 Eylül Burçep Der Genel Kurulu yapıldı.

6-7 Eylül 2025 / Fem Fest, kadın ve çevre hareketlerinin kesişimi ve ekofeminizm etkinliğine katılım sağlandı.

8 Eylül 2025 / TÜMAD'ın Hacı Hüseyinler Yaylasında yapılacak tahribata ilişkin durum değerlendirmesi için yaylaya gidildi.

17 Eylül 2025 / Hacı Hüseyinler Köyü geve kahve toplantısı yapıldı.

28 Eylül 2025 / Muğla Toprağımızı Vermiyoruz Mitingine katılım sağlandı.

30 Eylül 2025 / Hacı Hüseyinler kadınları ile BURÇEP ve GÖMÇED kadınları buluşması sağlandı. Madenler ve zararları ile ilgili bilgilendirme yapıldı.

EKİM

13 Ekim 2025 / 7554 sayılı yasaya karşı açılacak davaya müdahillik dilekçesi verildi. (ortalama 60'a yakın dilekçe)

KASIM

22 Kasım 2025 / Burhaniye Ekmek, Toprak ve Adalet Mitingi'nin TOPRAK ayağını temsilen bölge ilçe çevre örgütleri, EGEÇEP VE İklim Adalet Koalisyonu'nun geniş katılımları oldu.

ARALIK

Karlık davasına müdahil olundu.

OCAK 2026

10 Ocak 2025 EGEÇEP'in 20.Yıl kutlama etkinliklerine katılım sağlandı. (Panel, fotoğraf sergisi, Antroposen Çağda ekolojik Mücadele söyleşi ve forum)

- Çeşme'de Doğa,
Hukuk ve Yaşam
Hakkı Mücadelesi

Ana tablo

- İmar / turizm / mega proje baskısı

- Taş ocağı / maden faaliyetleri

- Su krizi ve su havzaları

- Vahşi hafriyat / kaçak döküm

- Yangınlar ve sorumluluk tartışması

- Kıyı, kamu alanı ve özelleştirme baskısı

- Hukuki itirazlar / ÇED süreçleri

- STK dayanışması ve yurttaş tepkisi

- Afet hazırlığı ve gönüllü kapasite

İmar baskısı ve “proje” dili

- Tartışmalı “otel” / villa-rezidans projeleri

- Tikveşli bağlantılı proje tartışmaları

- Turizm yatırım belgesi / ÇED / tanıtım görselleri arasındaki çelişkiler

- “Yeni Çeşme Projesi” söylemleri

— Vurucu cümle: Sorun yalnızca bir bina değil; planlama anlayışı.

Çeşme Ayaseranda'da beton şehir yükseliyor

Aya Yorgi Historic 5th Century Monastery, Çeşme
Photo: www.likecesme.com - March 2025

**YANGINDAN KURTULDU
BETONA KURBAN GİDECEK**

**LUCIEN ARKAS DOĞAL
SİT'TEKİ ARAZİSİNİ IŞIK**

Ağaçlandırılacak alan
gitti, konut geldi...

ÇEŞME

TURİSTİK İLÇEDE
REZERV ALAN PLANI

419/79
419/80
419/18
419/23

evrensel

güncel

2 Haziran 2023 Pazartesi 2

Swissotel'den tarım arazisine personel lojmanı

Çeşme'nin meşhur Ovacık kavumu ve domatesinin yetiştiği, koruma alanı ilan edilmiş tarım arazilerinin üzerine Swissotel tarafından lojman yapılacak. Bu gibi projeler nedeniyle Çeşme betonlaştığını söyleyen Çeşme Çevre Derneği Başkanı Ahmet Güler, "Tarım arazilerine daha fazla zarar vermeden ucube binaları kaldırın" dedi.

Ramis Sağlam
ramissaglam@hotmail.com

İzmir - Tarım arazilerine yönelik yapılaşma ülke çapında devam ederken, Çeşme Ovacık'ta verimli tarım arazisinin üzerine Swissotel tarafından personel lojmanı

koruma alanı" ve "doğal sit-sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" olarak tescil edildi.
Otelin web sitesindeki bilgilere göre 248

cık betonlaşma tehdidi altında. Çeşme'de tarım arazileri hızla yok ediyor. Karandın doğan boşluklar ve denetimsizlik tarım arazilerinin tarım değeri çıkarılmasına

gerekleceği uygulanmadığı gibi yıkım kararları görmeden geliyor" diye konuştu.

"Yer altı suları tarım için kullanılmalı"

Cumhurbaşkanı kararnameyle, 2018 yılında Ovacık Ovası (tarımsal) kırsal alanı, Devlet Su İşleri (DSİ) tarafından yer altı su koruma havzası ilan edilmişti. Bu tarihten önce açılmış çok sayıda "kaçak" su kuyusuna da dikkat çeken Güler, genelleştirme kapsamındaki bölgede "kaçak" su kuyusuna açıldığını tespit edildiğini aktardı. Swissotel tarafından inşa edilen personel lojmanlarının aynı alanda olduğunu ifade eden Güler, "Tarım arazilerine daha fazla zarar vermeden ucube binaları kaldırın. Bölgede tarımda kullanılan arazilerle tarım için kullanılması gereken yer altı suları da amaç dışı kullanılıyor. Bölgedeki yapılaşma tarım alanları dışındaki su kaynaklarını da tehdit ediyor. İlgili bir an önce bu talana dur demeli ve ucube

360 Çeşme / “Otel mi, villa mı?”

- Proje tanımı ile sahadaki gerçeklik arasındaki fark

- ÇED süreçleri ve bilgiye erişim

- ‘Otel’ lisansı / ‘villa-rezidans’ iddiaları

- Kamuoyunun güven sorunu

- Yerel itirazların görünmezleştirilmesi riski

— Vurgu: Şeffaflık olmadan güven olmaz.

Turizm Yatırım Belgesi İptali

- CİMER başvuruları / kamu denetimi

- Bakanlık nezdinde belge iptali

- “Oldu bitti” algısına karşı yurttaş etkisi

— Vurucu cümle: Takip edilen süreç sonuç verir.

“Yeni Çeşme Projesi” yeniden gündeme gelişi

- MEDYADA “YENİ PROJE HAZIR” HABERLERİ

- SİYASİ AKTÖRLERİN FARKLI AÇIKLAMALARI

- STK'LARIN “DANIŞTAY'A RAĞMEN ISRAR ETMEYİN” TEPKİSİ

- VURGU: YARGI KARARLARI YALNIZCA KÂĞITTA KALMAMALI.

Gazeteci Yapar duyurdu: Yeni Çeşme Projesi hazır!

Ege'de
SonSöz

'Yeni Çeşme Projesi'ne STK'lardan tepki
Danıştay'a rağmen ısrar etmeyin!

Alaçatı taş ocağı ve ekolojik yıkım

- Doğal miras alanlarında geri dönülmez tahribat
- Alaçatı taş ocağı faaliyetleri
- Sörf rüzgârları, turizm ve ekolojiye etkiler
- Rehabilitasyon süreçleri ve kamu tepkisi
- Görsel kanıtlar + saha görüntüleri

egedesonsoz.com

15d

Alaçatı'nın ucubesine

**DÖRT
NALA
İTİRAZ!**

Taş ocağı meselesi neden sadece çevre konusu değil?

• Ekoloji + turizm + sağlık + ekonomi = tek dosya

• Toz, gürültü, peyzaj tahribatı

• Turizm markasına zarar

• Yaşam kalitesi düşüşü

• Yerel ekonomide uzun vadeli risk

Su krizi ve su yollarına müdahale

- Su krizi içerikleri: kesintiler, kapasite, talep artışı
- Su kaynaklarına baskı ve havzalar
- Doğal akışların bozulması
- Plansız faaliyetlerin suya etkisi

VahŖi hafriyat: Sessiz ama büyük tehdit

- Kaçak hafriyat dökümleri
- Dere yataklarının tıkanması
- Yağmur suyu akışının bozulması
- Toprak / yeraltı suyu kirliliğİ riski
- Hukuki başvuru çağrİları

Yangınlar sonrası hesap verilebilirlik talebi

- Yangınlara ilişkin yurttaş buluşmaları
- Hukuki mücadele çağrıları
- Sorumluların tespiti talebi
- Ekosistem ve yaşam kaybının görünür kılınması

Yangınlar sonrası toplumsal refleks

- Duyuru / toplantı çağrıları
- Hukukçularla ortak süreç arayışı
- Yerel dayanışma ağları

Parseller, ihaleler ve kamu yararı

- Turizm parselleri satış/ihale süreçleri

- Yüksek bedelli teklifler ve rant baskısı

- Emsal / kullanım kararları

- Kıyı ve merkezde artan özelleştirme baskısı

ERYTHRAİ ANTİK KENTİ'NDE TARİHİ TALAN!

Çeşme Paşalimanı'nda deniz kirletiliyor

Çeşme Alaçatı'da yaşam alanlarına Rüzgar sentrali kuruluyor.

54 bin m² / gelir paylaşımı modeli örneği

- Alan büyüklüğü ve planlanan kullanım

- Teklif büyüklüğü ve yatırım baskısı

- Çevresel / toplumsal etkiler

- Yerel yönetim ve kamuoyu sorumluluğu

ÇED süreçleri, itirazlar ve yurttaş denetimi

+
•
0

- ÇED olumlu / itiraz süreçleri

- CİMER ve resmi başvurular

- Danıştay kararları ve idari süreçler

- Yerel itirazların önemi

ÇEŞME'Yİ YENİDEN SAVUNUYORUZ!

2014: 185 özel mülk acele kamulaştırıldı.

2020: Yargı kararlarına rağmen faaliyet devam etti.

2025: 18.600 panel ile yeniden girişimde bulunuluyor.

**HAVAMIZA, SUYUMUZA,
TOPRAĞIMIZA SAHİP
ÇIKIYORUZ!**

Sarnıç Tepeleri'nin güneş panelleriyle dönmesini istemiyoruz!

**ÇED TOPLANTISI
10 ŞUBAT 2025
Saat 13:30**

**Çeşme Kapalı Spor Salonu ve
Çakabey Mah. 2240 Sokak
No:3 Çeşme**

İki defa Çeşme'de engellediğimiz Sabancı Çeşme'de ki arsaların peşinde...

ÇEŞME'DE 5,81 HEKTAR TARIM ARAZİSİNE 18.600 TANE GES KONULACAK!

Sabancı Holding Çeşme'de doğal sit statüsündeki ağaçlandırılacak alan ve tarım sahalarında güneş enerjisi santralleri dikmek için yeniden ÇED başvurusunda bulundu.
TOPRAĞINA SAHİP ÇIK!

**ÇED TOPLANTISINA
KATILIN!**
Tarih: 5 Eylül 2025 Cuma
Yer : Çeşme Spor Salonu
Saat: 13:30

ALAÇATI'DA DENİZİMİZ TEHLİKEDE

Alaçatı Tathcık koyunda 45.000 m² dip tarama ve 21.748 m² deniz alanını kapsayan yat limanı projesi planlanıyor.

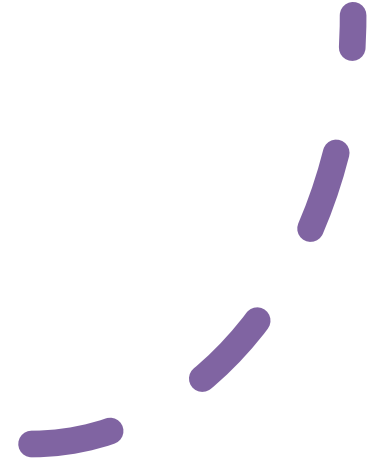
**Ekosistemi korumak için
ÇED toplantısına katıl!**

**Tarih: 09.12.2025 Salı
Yer:Alaçatı Mah. 16021
Sk. No:2 Çeşme Alaçatı
öğretmen Evi ve
Akşam Sanat okulu
Giriş Katı
Saat: 11:00**

STK dayanışm ası: Ortak sesin gücü

- Ortak basın açıklamaları
- Farklı kurumların aynı zeminde buluşması
- Kent Konseyi + çevre platformu iş birliği
- Kamuoyu baskısının görünürleşmesi

Afet hazırlığı ve gönüllü kapasite (YEAK örneği)

- AFAD koordinasyonunda eğitimler
- Gönüllü arama-kurtarma kapasitesi
- Kent Konseyi desteği
- Yerel dayanıklılık modeli

Etki Analizi: Bu süreçlerin Çeşme'ye maliyeti

- Ekolojik maliyet: su, toprak, habitat
- Toplumsal maliyet: yaşam kalitesi, güven kaybı
- Ekonomik maliyet: turizm markasının aşınması
- Kurumsal maliyet: hukuka ve yönetime güven sorunu
- Kısa vadeli kazanç, uzun vadeli kent kaybına dönüşmemeli.

Ne yapacağız? İzleme ve belge

- KONU BAZLI İZLEME MASALARI (SU, İMAR, TAŞ OCAğI, YANGIN, HAFRİYAT)

- DÜZENLİ VERİ ARŞİVİ VE GÖRSEL KAYIT

- RESMİ YAZIŞMA VE BAŞVURU TAKİBİ

- AYLIK KAMUOYU BİLGİLENDİRMESİ

Ne yapacağız? Hukuk ve teknik destek

- Gönüllü hukukçu havuzu

- Mühendis/şehir plancı/ekolog destek grubu

- ÇED ve plan değişikliklerini erken takip

- Dava ve itiraz süreçlerinde koordinasyon

Teknik rapor + hukuk + kamuoyu birlikte yürümeli.

Ne yapacağız? Toplumsal iletişim

• MAHALLE
TOPLANTILARI

• KISA BİLGİ
NOTLARI /
İNOGRAFIKLER

• GENÇLİK VE
GÖNÜLLÜ KATILIMI

• ORTAK BASIN DİLİ
VE KRİZ İLETİŐİMİ

TEPKİYİ BİLGİYE,
BİLGİYİ ÖRGÜTLÜ
GÜCE ÇEVİRMEK.

Ne yapacağız? Yerel yönetim çağrısı

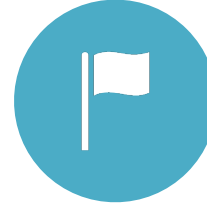
• ŞEFFAFLIK

• KATILIMCI PLANLAMA

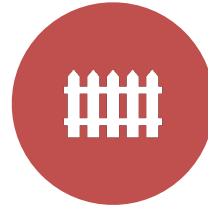
• ETKİN DENETİM

• KAMU YARARI ÖNCELİĞİ

• BİLİMSEL RAPORLAMA

ÇEŞME'NİN GELECEĞİ
KAPALI KAPILAR ARDINDA
BELİRLENEMEZ.

•Çeşme sahipsiz değil

Bu mücadele bir kuruma değil, Çeşme'nin geleceğine sahip çıkma mücadelesidir.

Teşekkürler.

Efesçed 2025 faaliyet raporu

- 1 -01.2025 tire Çayırli köyünde duble yol katliamına karşı köylülerle görüştük
- 2- 01.2025 .Çayırli köylülerine desteklemeye devam edip dava açmak için egeçep ile görüşme
- 3- Selçuk belediyesinin çalıştırdığı Meryem Ana otoparkında bakanlığa devretmesi sonucu belediyenin itirazına destek için harekete geçtik.
- 4- AKD ile efesçed olarak Çayırli köyünde basın açıklaması na katıldık
- 5- 21.02.2025 Çayırli köylüleri için izmirde basın açıklamasına katıldık
- 6- efesçed olarak bileşeni olduğumuz egeçep kurultayına katıldık.
- 7- 10.03. 2025 Çayırli köyüne efesçed olarak tekrar desteğe gittik eski turizm ve kültür bakanı N Kemal zeybek desteğe geldi.
- 8-01.05. 2025 bir mayısa efesçed olarak hazırlıklı olarak katıldık.
- 9- 02.07.2025 efesçed olarak Sivas madımakta katledilen canlar için anma etkinliğine katıldık.
- 10- 16.10.2025 efesced egeçepve diğer stk ile efes karşılam alanında basın açıklamasındaN sonra şikedede basın açıklamasına katıldık ordan bana gölünün kıyısındaki köylülerin mücadelesine destek verdik ve aynı gün akbeleddeki direnişe destek verdik.

.

-

EKOLOJİ VE SOSYAL GELİŞİM DERNEĞİ (EKOSOS)

2025 YILI FAALİYET RAPORU

2025 yılı içerisinde derneğimiz, kurumsallaşma sürecini güçlendirmek amacıyla isim, logo ve tüzüğünü yenileyerek örgütsel yapısını daha sağlam bir zemine oturtmuştur.

Derneğimiz, İzmir Kent Konseyi bünyesinde *Ekoloji ve Çevre Çalışma Grubunun kuruluşunu gerçekleştirerek* yerel düzeyde çevre politikalarının geliştirilmesine katkı sunmaya başlamıştır. Bu kapsamda yıl boyunca su ve ekoloji temalı çeşitli farkındalık çalışmaları ve küçük ölçekli etkinlikler (panel ve bilgilendirme toplantıları vb.) düzenlenmiştir.

Çevre ve ekoloji alanında faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşlarıyla tanışma ve iş birliği geliştirme amacıyla tanışma toplantıları düzenlenmiş; hemşeri dernekleri başta olmak üzere sivil toplum kuruluşlarının çevre ve ekoloji konularına daha aktif biçimde dahil olmalarını teşvik edecek girişimlerde bulunulmuştur.

Yerel katılım ve iş birliğini geliştirmek amacıyla kent konseylerinin bir araya gelmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Bu doğrultuda İzmir, Bayraklı ve Karşıyaka Kent Konseyleri ile birlikte; su krizi, kentsel su yönetimi, iklim değişikliği, su hakkı ve yerel çözüm önerileri başlıklarını içeren bir panel, resim sergisi ve katılımcı atölye çalışmaları için hazırlıklar yapılmış olup, etkinliğin 2026 yılı Mart ayında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Çalışma sonucunda ortak bir "Su Bildirgesi" hazırlanması hedeflenmektedir.

Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ve sürdürülebilir bir yapı oluşturulması amacıyla STGM ve Sivil Düşün başta olmak üzere çeşitli proje hazırlama ve kapasite geliştirme eğitimlerine katılım sağlanmış; derneğimizin *politika belgesinin* hazırlanmasına yönelik destek başvurusu gerçekleştirilmiştir.

Çevre ve ekoloji mücadelesinin ancak kurumsallaşmış sivil toplum örgütleri ile güçlenebileceği düşüncesiyle, sivil toplum örgütlerinin politika belgesi hazırlama süreçlerine destek verilmiş ve bu yönde teşvik edici çalışmalar yürütülmüştür.

Derneğimiz 2025 yılı boyunca yerel katılımı artıran, çevresel farkındalığı güçlendiren ve sivil toplum iş birliklerini geliştiren çalışmalarını sürdürmüştür.

Toprak YILDIZ

Ekoloji ve Sosyal Gelişim Derneği (EKOSOS)

Yönetim Kurulu Başkanı

GÖMEÇ ÇEVRE PLATFORMU

EGEÇEP ÇEVRE KURULTAYI FAALİYET RAPORU (2025–2026)

1. Giriş

Balıkesir'in Gömeç ilçesi, Madra Dağı eteklerinde yer alan, Edremit Körfezi'ne kıyısı bulunan, zeytinlikleri, sulak alanları ve tarımsal üretimi ile öne çıkan bir bölgedir. Ancak son yıllarda madencilik faaliyetleri, sanayi kaynaklı kirlilik, plansız yapılaşma ve yetersiz altyapı uygulamaları bölgenin ekolojik bütünlüğünü ciddi biçimde tehdit etmektedir.

Gömeç Çevre Platformu olarak temel amacımız; doğal varlıkların korunması, halk sağlığının gözetilmesi ve Madra havzasının sürdürülebilir geleceği için yerel halkla birlikte mücadele yürütmektir.

2. Bölgedeki Başlıca Çevre Sorunları

2.1 Madencilik Faaliyetlerinin Yarattığı Tahribat

Madra Dağı ve Hacı Hüseyinler Yaylası çevresinde yürütülen altın madenciliği faaliyetleri, orman alanları, mera ve su kaynakları üzerinde ciddi baskı oluşturmaktadır. Yeraltı sularının yoğun şekilde kullanılması bölgenin su güvenliğini tehdit etmekte, kuraklık riskini artırmaktadır.

Siyanürlü liç süreçleri ve pasa depolama alanlarının yerleşim yerlerine ve içme suyu hatlarına yakınlığı, halk sağlığı açısından önemli riskler doğurmaktadır. 2044 yılına kadar ruhsatlı olan maden sahasının genişleme planları, bu riskleri büyütülmektedir.

2.2 Pirina Tesisleri ve Endüstriyel Kirlilik

Bölgede faaliyet gösteren pirina işleme tesislerinden atmosfere kontrolsüz salınan yoğun duman ve ağır koku, yaşam kalitesini düşürmektedir. Bununla birlikte, pirina üretim sürecinde ortaya çıkan karasuyun yeterli arıtma yapılmadan dere yataklarına verilmesi; toprak, yeraltı suyu ve deniz ekosistemine zarar vermektedir. Zeytinlik ve tarım alanlarında yoğun olarak kullanılan ve kimyasal / biyolojik madde olan petisit ambalajlarının uluorta kontrolsüz bir şekilde tarım alanlarına atılması ise ayrı bir sorun teşkil etmektedir.

2.3 Atıksu ve Altyapı Sorunları

İlçe genelinde birçok konutun kanalizasyon yerine foseptik sistemleri kullanması, yeraltı suyu kirliliği riskini artırmaktadır. Derin deniz deşarjı uygulamaları ise Edremit Körfezi'nin ekolojik dengesini tehdit eden başlıca unsurlardan biri haline gelmiştir.

2.4 Plansız Yapılaşma ve Zeytinlik Kaybı

Zeytinliklerin ve tarım alanlarının imara açılması; hem gıda güvenliğini hem de doğal yaşamı olumsuz etkilemektedir. Sulak zeminlerde artan yapılaşma, deprem riskine karşı bölgeyi daha kırılgan hale getirmektedir.

3. Platformun 2025–2026 Dönemi Faaliyetleri

Hacı Hüseyinler Köyü'nde yaşayan kadınlarla 2 Ekim ve 7 Kasım 2025 tarihlerinde iki bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Toplantılarda Madra havzasının geleceği, madenciliğin su kaynakları üzerindeki etkileri ve sağlık riskleri hakkında sunum yapılmış, karşılıklı bilgi paylaşımı sağlanmıştır.

Maden sahasının genişleme planları, pasa depolama alanlarının içme suyu kaynaklarına yakınlığı ve olası zehirlenme riskleri konusunda farkındalık çalışmaları yürütülmüştür.

Yerel platformlar ile dayanışma güçlendirilmiş, ortak mücadele hattı oluşturulmuştur.

Kış koşulları nedeniyle saha çalışmalarında kısmi aksaklıklar yaşansa da ziyaretlerin sürdürülmesi hedeflenmektedir.

4. Değerlendirme

Madra havzası, su varlıkları ve tarımsal üretim açısından bölgesel ölçekte stratejik öneme sahiptir. Madencilik ve sanayi faaliyetlerinin mevcut haliyle devam etmesi; su kıtlığı, ekosistem kaybı ve halk sağlığı sorunlarını derinleştirecektir.

Yerel halkın katılımı artmakta, özellikle kadınların sürece dahil olması önemli bir toplumsal farkındalık yaratmaktadır.

5. Öncelikli Talepler ve Öneriler

Madra Dağı'ndaki madencilik faaliyetlerinin bağımsız bilimsel denetimlere açılması

Yeraltı su kullanımının şeffaf biçimde izlenmesi

Pirina tesislerinde etkin filtreleme ve karasu arıtımının zorunlu hale getirilmesi

Foseptik kullanımının azaltılması ve merkezi arıtma altyapısının güçlendirilmesi

Derin deniz deşarjı uygulamalarının yeniden değerlendirilmesi

Zeytinliklerin ve tarım alanlarının imara açılmasının durdurulması

Yerel katılımın artırıldığı havza temelli planlama süreçlerinin başlatılması

6. Sonuç

Gömeç Çevre Platformu, Madra Dağı ve Edremit Körfezi ekosistemini korumak amacıyla yerel halk, sivil toplum ve bölgesel platformlarla birlikte mücadele etmeye devam edecektir.

Doğal varlıkların korunması yalnızca çevresel değil, aynı zamanda toplumsal ve ekonomik bir zorunluluktur. Bu nedenle ortak mücadele ve dayanışma, önümüzdeki dönemin en temel çalışma hattı olacaktır.

EGEÇEP'in kurultayında ve mücadelesinde başarılar diler, saygılarımızı sunarız...

Dayanışmayla

GÜLDER 2025 YILINDA NELER YAPTI ? 4 Ocak

2025 - GEDEP - İnsanca yaşam - İnsanca Ücret Basın Açıklaması - Gece Pazarı

11 Ocak 2025 - Popüler Müzik Koro Çeşme Kilise Konseri

5 Şubat 2025 - Depremi Unutma Paneli Kent Konseyi - AKUT ve diğer derneklerle birlikte

6 Şubat 2025 Deprem Sessiz Yürüyüşü

8 Mart 2025 - Kadınlar Günü yürüyüşü

9 Nisan 2025 - GÜLDER Türk Halk Müziği Konseri ve Türk Halk Dansları Gösterisi

19 Nisan 2025 GEDEP Öğretmenime Dokunma Yürüyüşü

7 Mayıs 2025 Gülder Türk Müziği Korusu Konseri

10 Mayıs 2025 Gülder Popüler Müzik Korusu Muğla Çok Sesli Korolar Festivaline katılım

20 Mayıs 2025 – Gülder YK Başkan yard. Nuriye Erdoğan İlkse TV’de “Kıyıda Hareketi” programına katıldı.

13 Haziran 2025 – Gülder Tiyatro Gösterisi (Sevgili Doktor)

16 Haziran 2025 – Gülder Popüler Müzik Korusu Konseri

10 Temmuz 2025 – Surf Okulu Basın Açıklaması

7 Temmuz 2025 – Çeşme Kent Konseyi’nin Aya Yorgi’yi Savunma Eylemine Destek

13 Temmuz 2025 – Çamlı-Urla Yol Boyunun Çöplerinin Toplanması

2025 Temmuz - İzmir Seferihisar’daki yangın sonrasında GÜLDER olarak yangından zarar görenlere destek olarak Seferihisar Kent Konseyi yoluyla bağışta bulunduk.

25 Temmuz 2025 – GÜLDER Halk Dansları Grubu Prag Halk Dansları Festivali ve Avrupa Turu

3 Eylül 2025 – Yeni Şakran Cezaevi’nde “Sevgili Doktor” oyununun sergilenmesi

27 Ekim 2025 – GÜLDER Felsefe Toplantısı

27 Kasım 2025 – Gülder – Basmane Çukuru’nda Gökdelen İstemeyen Dernekler arasında imzacı.

GÜLDER Kitap Klübü, kitap imza günleri ve kültür gezilerimiz yanında diğer dernek ve sendikalarla dayanışma içindeyiz.

M. Tuğrul Şahbaz

Gülder YK Başkan Yardımcısı

GSM ; 0 533 634 98 70

İzmir Halkevi Çalışma Raporu

Yaşadığımız kent çöküyor; çöp krizinden su krizine, hava kirliliğinden körfez kirliliğe, ulaşımdan altyapı sorununa, sel felaketlerinden yangınlara her olay bir felakete dönüyor. Saray rejiminin temel motivasyonu rant, talan, yağma iken yerel yönetimin de maalesef kente dair kamucu, toplum odaklı bir bakış açısı yok.

İzmir Halkevleri olarak yaşadığımız kent sorunlarına ve kent hakkı mücadelesine odaklanmaktayız. Bu kapsamda düzenli olarak toplandığımız, tartışmalar yürüttüğümüz **kent hakkı meclisimizi** kurduk; bu mecliste 3 ana başlığa odaklanıyoruz;

1. Ulaşım krizi
  - a. İZBAN'da 90 dakika ücretsiz aktarmanın ve halk taşıt uygulamasının kaldırılması,
  - b. Ray bakımlarının yapılmaması, metroda yaşanan kazalar ve arızalanmalar,
  - c. İZBAN'da yaşanan sorunlar,
  - d. Seferlerin azaltılması,
  - e. Kamusal bir ulaşım anlayışının olmaması, kar zarar hesabı ile ulaşıma bakılması,
2. Gediz Deltası ve Körfez Kirliliği,
  - a. Körfez kirliliği bir halk sağlığı sorunudur,
  - b. Gediz deltası (Kütahya, Manisa, Uşak ve İzmir) üzerindeki fabrikaların denetimleri yapılmaması, deltanın direk olarak körfeze akması,
  - c. Tarımsal sulamada kullanılması, gıda krizi,
3. Su Krizi
  - a. Yaz aylarında ciddi sıkıntı ile başlayan su krizi şubat ayına kadar devam etti,
  - b. Yerel yönetim ve DSİ nin buna karşı kalıcı bir çözümü yok,

doğa
yürüyüşü
KARŞIYAKA KARAGÖL

29 KASIM CUMARTESİ 09:00

DETAYLI BİLGİ İÇİN:
0507 427 71 44 - 0539 776 35 90

KAYITLAR SINIRLIDIR

KARABURUN SİVİL İNİSİYATİF & KARABURUN YEREL FOK KOMİTESİ 2025 FAALİYET RAPORU

BÖLGEDEKİ ANA SORUNLARA YÖNELİK ÖZET:

Karaburun Yarımadası karasal alanı ve kıyıları; Akdeniz foku yaşam alanları, deniz çayırları (özellikle *Posidonia oceanica*), barındırdığı endemik türler, zeytinlikler, meraları ile birlikte bütüncül olarak ele alınması gereken hassas bir ekosistemdir. Bölge Karaburun -İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi statüsünde olmasına rağmen kıyı ve deniz ekosistemi üzerinde artan yapılaşma ve kullanım baskıları bulunmaktadır.

Özellikle 2008 sonrası yoğunlaşan su ürünleri üretimi denizel ekosistemde kirlilik ve deniz çayırlarında tahribata yol açarken; bu durum uluslararası koruma altındaki Akdeniz Foku için yaşam alanı daralması anlamına gelmektedir. Buna ek olarak Yarımada genelinde ikinci konut gelişimi, turizm-ticaret kararları ve kıyı kullanım yoğunluğunu artmaktadır. 2024 tarihli kısmen onaylanan Karaburun -İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Nazım İmar Planı ile özellikle bazı alanların TİCTK olarak tanımlanması yapılaşma potansiyelini yükseltmiştir. Karaburun-Mordoğan kıyı bandına yayılan bu çok yönlü baskı; önerilen liman ve yat limanı yatırımlarıyla birlikte deniz trafiği, gürültü ve kıyı gelişimini artırarak deniz çayırları ve genel kıyı ekosistemi üzerindeki baskıları artırma riski taşımaktadır.

RES – GES YATIRIMLARI VE GENİŞLEMESİNE YÖNELİK SORUNLAR;

Bölgenin temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Ancak RES ve GES sahaları; mera, zeytinlik, tarım ve orman alanları üzerinde konumlanmaktadır. Bu enerji yatırımları mera alanlarının daraltılması ve çevrilmesine, hayvancılıkla uğraşan yurttaşların ortak kullanım alanlarına ve su kaynaklarına erişimini kısıtlamaktadır. Bu durum özellikle kıl keçisi yetiştiriciliği açısından bir tehdittir.

Karaburun – İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi ilanına rağmen bölgede yenilenebilir enerji yatırımları artmaya devam etmektedir. Koruma kararı öncesinde **7 firmaya verilen RES** lisanslarına ek olarak, karar sonrasında yeni türbinler inşa edilmiş; mevcut RES sahalarına **“Yardımcı Kaynak GES”** eklenerek **“Birleşik Yenilenebilir Enerji Tesisi”ne** dönüştürülmesi talepleri gündeme gelmiştir. Plan üzerinde gösterilen tesisler dışında **8 yeni GES projesi önerilmiş**, ayrıca tarım ve mera alanlarında lisanssız GES girişimleri ortaya çıkmıştır. Bu projelere karşı yerel halk ve muhtarlıklar tarafından itirazlar yapılmış, bazı projelerde **“ÇED olumlu” kararları yargı kararıyla iptal edilmiştir**. Özellikle **Parlak (Öres GES)** ve **Yaylaköy’de(Karaburun GES)** mera alanları üzerinde önerilen projeler kamuoyunda tartışma yaratmıştır.

Kısmen onaylanan 2024 yılı **Karaburun-İldır ÖÇKB Nazım İmar Planı** kapsamında **“Hassas Alan B”** olarak işaretlenen ve çoğunlukla **orman, mera ve doğal alanları kapsayan bölgelerde, ilgili kurumların uygun görmesi halinde RES ve GES yapılabilir**dir. Oysa yenilenebilir enerji faaliyetleri bölgedeki başlıca tehdit unsurlarından biridir.

Bölgenin önemli tek sulak alanı olan **İris Gölü** çevresinde dahi kurulu **GES** tesisleri bulunmaktadır. Gölün kuzeyindeki **“Hassas Alan B”** statüsündeki alanlarda yeni enerji faaliyetleri plan hükümlerine göre mümkündür.

Sonuç olarak, yenilenebilir enerji yatırımları özel koruma statüsüne sahip bu hassas ekosistemde, mera varlığı ve doğal habitatlar üzerindeki kümülatif etkiler dikkate alınmadan artmaktadır. Bu durum koruma amacını zedelemektedir.

Karaburun Sivil İnisiyatif ve Karaburun Yerel Fok Komitesi yerel örgütlenmede mahalle muhtarlıkları ve yurttaşlarla kurduğu iletişimlerle bilgiyi aktarma, yerelde iletişim halinde olma, harekete geçirme, doğrudan dilekçe verme, belge takibi, basın gündemini oluşturarak yerelin sorununu görünür kılmak adına çalışmalarını sürdürmektedir. İnisiyatif ve Yerel Fok Komitesi içinde bulunduğumuz bu dönemde öncelikli olarak yarımadadaki öncelikli korunması gereken hassas alanların savunulması ve yerel değerlerin yaşatılması adına somut çalışmalar içindedir. Karaburun Yarımadası Denizel ve

Karasal Yönetim Planı sürecini takip etmekte ve bu sürece yönelik ilgili birimlere değerlendirme ve itirazlarını sunmaktadır.

1) İZLEME, ARAŞTIRMA ÇALIŞMALARI ve DAVA SÜREÇLERİ;

Karaburun – Ildır Körfezi ÖÇKB Denizel Alan Yönetim Planı Süreci;

- 23/25 Ekim 2024 tarihlerinde Karaburun’da yapılan Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇKB Denizel Alan Yönetim Planını Hazırlama Çalıştayına Karaburun Sivil İnisiyatif ve Yerel Fok Komitesi olarak katılım sağlandı. Çalıştay sonrası Yönetim Planlaması Proje ekibine Yarımada’ya ilişkin yapılmış olan akademik çalışmalar, sorunlar ve çözüm önerilerinin yer aldığı bilgi ve belgeler paylaşıldı (11.01.2025).

Karaburun- Ildır Körfezi ÖÇKB Nazım İmar Planı Süreci;

- İzmir/Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, 1/25 000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği Hk. Plan Değişikliği Açıklama Raporu, Plan paftaları ve Plan Hükümleri incelenmiş ve ilgili kurumlara bir değerlendirme raporu gönderilmiştir (22.07.2025). 19.07.2024 tarihinde onaylanmış olan, bir önceki İzmir İli Karaburun-Çeşme-Urla İlçeleri Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, 1/25 000 ölçekli Nazım İmar Planı’na ilişkin toplam **939 itiraz olmuştur. Bu itirazlara karşın askıya çıkarılan ve kısmen onaylanan Nazım İmar Planı hala çok ciddi sorunları ve yetersizlikleri içermektedir.**Değerlendirme Raporu, bu sorunları ve yetersizlikleri dile getirmek amacıyla hazırlanmıştır. Ek olarak planda ve plan hükümlerinde yapılan kısmi değişikliklere ilişkin görüş sunulmuştur. Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi, 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan hükümlerine ilişkin yapılan düzenlemeler içinde **3.10.1 No’lu Değişiklik öne çıkmaktadır. Rüzgar ve güneş enerji tesislerine dayalı enerji üretim tesislerinin kentsel ve kırsal yerleşik alanlara 1500 metreden daha yakın kurulamayacağı hükmü önemlidir ancak yetersizdir. Bu planın onayından önce alınmış olan üretim lisanslarının kapsam dışı bırakılması kararı yanlıştır. 3.10.1 No’lu Değişikliğin yeniden değerlendirilerek “Yarımadadaki tüm Rüzgar ve Güneş Enerjisine dayalı enerji üretim tesisleri kentsel ve kırsal yerleşik alanlara 2000 metre yakınlıkta kurulamaz”** şeklinde değiştirilmesi **bölgenin ekolojisi açısından önemlidir”** yer almıştır.

Mordoğan Ayıbalığı Bölgesi Koruma Çalışmaları;

- Karaburun İlçesi Mordoğan Ardıç Burnu ile Ege Üniversitesi Ziraat Deneme İstasyonu Arasında Kalan Bölgede Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi ile ilgili ilgili kurumlara tebliğ değişikliği (14.02.2025) önerilmiştir. 6/1 Sayılı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen tebliğ içeriğinde 5/j maddesi uyarınca; “İzmir İli Karaburun Yarımadası Mordoğan Beldesi, Ardıç Burnu ile Ege Üniversitesi Ziraat Deneme İstasyonu arasında kalan bölgede su ürünleri avcılığı yasaktır” şeklinde belirtilen hüküm, ulusal mevzuatımız ile uluslararası sözleşmelerle korunan Akdeniz Fokları ve habitatları açısından son derece önem taşımaktadır.6/1 sayılı tebliğde(Madde 5/j)yer alan bu yasak, 6/2 sayılı Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’de yer almamaktadır. Bu düzenleme, Akdeniz Foklarının Karaburun Yarımadası’nda bulunan en önemli üreme mağarası çevresinde sorunlara neden olmaktadır. 6/1 Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’in Madde 5/j kapsamında anılan yer yasağı ile ilgili hükmün, 6/2 Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’in 5. Bölüm / Madde 17 içerisinde de yer alması elzemdir. Bölgedeki gözlem çalışmalarımız ve ilgili kurumlardan aldığımız görüşler; Söz konusu alanın özellikle su altı avcılığını ticari olarak icra eden kişi/kişiler tarafından yoğun olarak kullanılmakta olduğu yönündedir. Bölgede yapılan denetimlerde, Akdeniz Foku mağarasının önünde ve çevresinde avlananlar “..Biz amatörce avlanıyoruz, bizi 6/1’de belirtilen yasaklar bağlamaz..” diyerek,yasal bir dayanağın olmaması sebebi ile denetleyici kurumları zor durumda bırakmaktadır.Amatör ve amatör görünümü altında bölgede yapılan zıpkın vb. su ürünleri avcılığının önüne geçilmesi ve Akdeniz Fokları için İzmir Körfezi’nde çok

önemli bir habitat olan bu bölgede özellikle anne ve yavru foklar açısından risk taşıyan insan aktivitelerinin engellenmesi, bölgede yapılan denetimlerde oluşan sorunların önüne geçilmesi adına önem taşımaktadır.

- Karaburun Belediyesi 23.12.2024 tarihinde aldığı Meclis Kararı ile 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında Mordoğan Urkuç Limanı Mevkii'ndeki 34L1C numaralı 1/1000 ölçekli uygulama imar planı paftasında işaretli bazı alanlarda daha önce kamp alanı amaçlı yapı ruhsatı alınmış yapılar bulunduğu belirtilerek 'kısmi yapılaşma kararı' verdi. **Karaburun Belediye Meclisi tarafından 23.12.2024 tarihinde Urkuç Limanı Mevkiinde bazı alanlara ilişkin alınmış olan Belediye Meclis Kararı; Karaburun Yarımadası'nın en hassas bölgelerinden birisi ile doğrudan ilişkilidir. Bu Bölge; "Mordoğan – Ayıbalığı" bölgesi olarak bilinen ve "AKDENİZ FOKU ÜREME VE YAŞAM ALANI" olan bölgedir.Mordoğan – Ayıbalığı Bölgesine ilişkin olarak alınmış olan Karaburun Belediye Meclis Kararının değerlendirilmesi ilgili birimlerle (14.02.2025)ve Denizel Alan Yönetim Planı proje ekibi ile paylaşıldı (12.05.2025)**
- 25 Eylül ve 24 Kasım 2025 tarihlerinde Sualtı Araştırmaları Derneği/Akdeniz Foku Araştırma Grubu (SAD-AFAG) tarafından Karaburun Yarımadası kıyılarında Akdeniz Foku ve yaşam alanlarının karadan ve denizden taranması ve fokların yaşadığı mağaralara foto kapan takılması çalışmalarına Karaburun Sivil İnisiyatif ve Karaburun Yerel Fok Komitesi olarak destek verildi. Geçmişten bugüne yürütülen çalışmalar kapsamında Akdeniz Foklarının Karaburun Yarımadasını çok aktif olarak kullandığı belgelenmiştir.
- Karaburun Yerel Fok Komitesi'ne (17.11.2025) gelen ihbar ile İzmir ili, Karaburun ilçesi Saip Mahallesi Saipaltı Mevkii 427 Ada 11 Parsel'de Güçlü Aydın Kooperatifi adına yapılan Mimas Port Apart Hotel inşaatında, yasalara aykırı olarak Apart Hotel'in denize ulaşımını sağlamak için iş makinaları ile kıyı yapısının değiştirilerek ve doğal jeomorfolojik yapı tahrip edilerek merdiven yapıldığı belirlenmiştir. 3621 sayılı Kıyı Kanununa aykırı şekilde kıyı yapısının değiştirilmesine yönelik kazı, dolgu, moloz dökme ve yol açma faaliyetleri ile koruma altındaki kara ve kıyı canlılarına ait habitatların (doğal yaşam alanları) tahrip edildiği gözlenmiş, konuya ilişkin itiraza konu dilekçe ve belgeler ilgili birimlere iletilmiştir. İlgili birimlerden, söz konusu ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşme maddelerine karşı İzmir ili, Karaburun ilçesi Saip Mahallesi Saipaltı Mevkii 427 Ada 11 Parsel'de ki kıyı ihlallerinin durdurulması ve doğal habitatlar korunması istenmiştir.

İris Gölü Koruma Çalışmaları;

- Karaburun İris Gölü sulak alan tescil işlemlerinin başlatılması Hk. (10.03.2025)ilgili birimlere teknik bir rapor sunmuştur. 2019'dan bugüne süreci takip ederek, bölgede gözlem ve belgeleme çalışmalarını yürüterek İris'i gündemde tutmaya çalışan Karaburun Yerel Fok Komitesi ve Karaburun Sivil İnisiyatif, Türkiye Sulak Alan Envanterine de işlenen İris Gölü için hazırlamış olduğu teknik raporun tescil çalışmalarına ışık tutacağına olan inancıyla konunun Mahalli Sulak Alan Komisyonu gündemine de alınmasını ve buna bağlı olarak plânlama, projelendirme, uygulama, bakım, kontrol, denetim vb. çalışmaların hızlandırılmasını talep etmiştir.
- Karareis Barajı/Salman Göleti Ortak Deposu'ndan İris Gölü'ne Yapılan Deşarj Hk. ilgili birimlerle yazışmalar yapılmıştır. **İris Gölü, 2019'da gölü kurutmak amacıyla açılan kanalların kapatılmasına rağmen oluşan su sızmaları, kaçak su kullanımı ve son yıllarda yaşanan kuraklık nedeniyle kurumak üzeredir. Ancak, Karareis Barajı, Salman Göleti Ortak Deposu iletim hattından Çeşme'ye içme suyu bağlanması ile ilgili proje devam ederken Baraj depolamasından yapılan deşarjlar, kurumakta olan İris Gölü'ne hayat vermiş; bu sular sayesinde göl yeniden canlanmış, yaban hayatının barınacağı habitatlar güçlenmiş, göl yüzeyini kaplayan sazlıklar, hayıtlar yeniden yeşermiş ve göl ekosisteminde yaşanan iyileşmeler umutlarımızı artırmıştır.**Karareis Barajı ve Salman Göleti Ortak Deposu'ndan

akıtılan deşarj suyunun bir program dahilinde İris Gölü'ne verilmesi için gerekli adımların atılması talepli T.C Devlet Su İşleri 2 Bölge Müdürlüğü 'ne dilekçe gönderilmiştir(25.08.2025).

- **İris Gölü'nün Mahalli Sulak Alan Olarak Tescili Hk. DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SULAK ALANLAR DAİRE BAŞKANLIĞI'na İris Gölü teknik raporu sunulmuştur (26.09.2025) Raporda;** "Son 5 yılda yapılan bilimsel araştırma ve gözlemler, İris Gölü ve çevresinin bitki türleri açısından da oldukça zengin olduğunu göstermektedir. İris Gölü'nü de kapsayan Karaburun Yarımadası'nda yapılan araştırmada 70 familyaya ait 333 bitki taksonu tespit edilmiştir. Bunlardan 15'i endemik, 4'ü nadir, 5'i ise CITES kapsamındaki türlerdir. **İris Gölü bu çeşitliliğin önemli bir kısmını desteklemektedir. İris Gölü'nün biyolojik çeşitlilik bakımından asıl önemini tüm sulak alanlar da olduğu üzere kuşlar oluşturmaktadır.** Küçük bir tatlı su gölü olmasına rağmen; gölde bulunan açık su yüzeyleri, bunları çevreleyen sazlıklar ve çayırılık alanlar ve onları çevreleyen harika bir maki habitatu, alanı kuş varlığı yönünden zengin kılmış; birbirinden farklı ekolojik istekleri olan kuş türlerinin aynı anda alanda görülebilmesine olanak sağlamıştır. 2020 yılı Mayıs ve Haziran aylarında yapılan iki gözlemlerde alanda 47 kuş türü gözlenmiştir. 26.02.2021 tarihinde yapılan kısa süreli bir gözlemlerde (Alandaki yoğun sazlıkların gözlemi zorlaştırmış olmasına rağmen) 27 kuş türünden 508 birey gözlenmiştir. **Sayımı yapılan 508 kuştan340'ı gri balıkcıdır(Ardea cinerea). 03.04.2021 tarihinde gerçekleştirilen yaklaşık 2 saatlik gözlemlerde ise 36 kuş türü gözlenmiştir(Sayfa 44).** Bu tarihte sayılan gri balıkcı sayısı ise 260'tır. **Yaklaşık 42 hektarlık küçük bir sulak alanda 250'nin üzerinde gri balıkcının sayılmış olması son derece önemli ve dikkat çekicidir.Alanda kısa süreli yapılan iki gözlemlerde tespit edilen GRİ BALIKÇIL SAYISININ BİLE ALANIN MAHALLİ SULAK ALAN OLARAK TANIMLANMASI İÇİN YETERLİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLMEKTEDİR.** Yıl boyu yapılacak daha düzenli ve ayrıntılı gözlemlerde, alanda ve yakın çevresinde yüzden fazla kuş türünün gözlenme olasılığı oldukça yüksektir" denilerek Türkiye'deki sulak alanların korunmasından sorumlu kurum olarak, İris Raporundaki veriler de değerlendirilerek alanın, **Mahalli Öneme Sahip Sulak Alan** olarak tescili istenmiştir.

Açılan Davalar;

- 1- **Karaburun RES:** LODOS KARABURUN ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. tarafından yapılması planlanan KARABURUN RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ KAPASİTE ARTIŞI (268 MWM/268 MWE DEN 455.16 MWM/455.16 MWE YE) projesi'nin ÇED Olumlu kararına ilişkin dava 4. İM 2025/29 Esas dosyada görülmektedir. **Küçükbahçe, Parlak, Eğlenhoca Muhtarlıkları, Karaburun Sivil İnisiyatif üyeleri ile birlikte Karaburun Belediyesi'nin davacı olduğu davaya Karaburun Merkez, Anbarseki, Tepeboz ve Haseki Muhtarlıkları da müdahil olarak katılmıştır. Davada Bilirkişi Raporu Doğa'dan yana çıkmış, Davalı Bakanlık yanında müdahil olan Lodos Enerji 1. Bilirkişi Raporu ve 2. Ek Rapor'a da itiraz etmiştir. Karar beklenmektedir.**
- 2- **FIRATTEKS GES;**EğlenhocaYukarıovacık Mevkii'nde (941 Parseli) Fıratteks Tekstil San. Ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan "Fıratteks Tekstil Güneş Enerji Santrali (2,376 Mwm/1,98MWe-2,41 ha-4.320Panel-18 İnverter)" projesinin "ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR" kararı verilmesi sonrası Karaburun Belediyesi Meclis üyeleri ile görüşülmüş ve projeye Karaburun Belediyesi'nin dava açması yönünde talepte bulunulmuştur. Konunun 01.11.2024 tarihinde Karaburun Belediye meclisinde görüşülmesi sonrası alınan karar ile dava açılmıştır. Eğlenhoca Muhtarlığı'nın davaya katılması yönünde iletişim içinde olunmuş ve tüm bilgilendirmeler yapılmıştır. FIRATTEKS TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. tarafından yapılması planlanan GES Projesinin ÇED'i Karaburun Belediyesi'nin açtığı ve İzmir 4. İdare Mahkemesi 2024/1686 Esas'ta görülen davada 2025/1137 Sayılı Karar ile iptal edilmişken, dava süreci halen devam ederken, Karaburun Sivil İnisiyatif/Karaburun Yerel

Fok Komitesi ve Eğlenhoca Muhtarlığı'nın yerel itirazları yapılmış olmasına rağmen firma, proje alanına kepçeleri ile girerek çalışmaya başlamıştı. Süreç takip edilmektedir.

- 3- Karaburun Küçükbahçe, Çullubağ Mevkii, 518 ada, 100, 101 ve 102 parsel, (24,46 ha) sınırları içerisinde, Nano Yenilenebilir Enerji Yatırımları A.Ş tarafından yapılması planlanan **Karaburun DGES** (24 MWm /16 MWe- 24,46 ha) ve Elektrik Depolama Tesisi (16MWe/16MWh) projesi ÇED ve Nihai Raporuna ilişkin **Karaburun Yerel Fok Komitesi tarafından Değerlendirme/İtiraz Raporu** ilgili birimlere sunulmuş ayrıca konunun Karaburun Belediyesi Meclis gündeminde değerlendirilmesi ve hukuki sürecin başlatılmasına yönelik Karaburun Belediyesi Meclis üyeleri ile iletişime geçilmişti. Bununla birlikte Küçükbahçe, Parlak, Merkez, İskele ve Anbarseki Muhtarlıkları projenin geri çekilmesi için itirazlarını ilgili birimlerle paylaşmıştı. 11.06.2025 tarihinde Karaburun Belediyesi tarafından T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na karşı ÇED Olumlu Kararı'nın iptali için dava açılmıştı. İzmir 2. İdare Mahkemesi 2025/1062 Esas'ta açılan davanın bilirkişi incelemesi 21.11.2025 tarihinde yapıldı. 30.01.2026 tarihinde Mahkemeye sunulan **Bilirkişi İnceleme Raporunda; “..Sonuç olarak, bilirkişi kurulumuzca dava konusu edilen projenin yapılmasının çevreye olumsuz etkileri olacağı, ÇED dosyasının eksik ve yetersiz olarak hazırlandığı, alınacak önlem ve etkilerin tam olarak yansıtılmadığı bu nedenlerle de projenin belirtilen alanda yapılmasının uygun olmadığı konusunda ortak bir kanaate varılmış bulunmaktadır..”** denildi.

2) YATIRIM DEĞERLENDİRME RAPORLARI

- Küçükbahçe Mahallesi'nde kurulması planlanan Karaburun DGES (24 MWm /16 MWe- 24,46 ha) ve Elektrik Depolama Tesisi Projesi Nihai Rapor Hk ilgili kurumlara bir değerlendirme raporu sunulmuş ve **Küçükbahçe'nin kadim kültürüne, merasına, tarım ve yaşam alanlarına zarar verecek olan ve aynı zamanda yarımada ekolojisi üzerinde yıkıma neden olacak Nano Yenilenebilir Enerji Yatırımları A.Ş tarafından yapılması planlanan Karaburun DGES Projesinin geri çekilmeli ve iptal edilmesi istenmiştir** (05.03.2025). Konuya ilişkin Eğlenhoca Muhtarlığı tarafından da itiraz dilekçesi gönderilmesi sağlanmıştır.
- Karaburun İlçesi, Eğlenhoca Mahallesi, 909 parselde yapılması planlanan Volt Elektrik Motor Sanayi Tic. A.Ş.'ye ait Güneş Enerji Santrali (GES) projesine ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı 03.11.2025 tarihinde askıya çıkarılmıştır. Volt Elektrik Motor Sanayi A.Ş. tarafından planlanan **Güneş Enerji Santrali (GES) Projesine ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planlarının** projenin **“Doğal Karakteri Korunacak Alan” ve “Hassas Alan B”** kapsamında kalan alanlar üzerinde, **altyapısı olmayan ve orman alanları arasında kalan bir arazide önerilmesi, bitişik parselde aynı altyapıyı kullanması öngörülen bir lisanssız GES projesinin ‘ÇED Olumlu’ kararının iptaline yönelik dava kararı bulunması**ile birlikte değerlendirilmesi, imar planlarının askı sürecinin durdurulması ve yeniden değerlendirilmesi talepli ilgili birimlere dilekçe (01.12.2025) gönderilmiştir. Konuya ilişkin Eğlenhoca Muhtarlığı tarafından da itiraz dilekçesi gönderilmesi sağlanmıştır.
- Karaburun ilçesinde **Lodos Karaburun Elektrik Üretim A.Ş.** tarafından planlanan **Karaburun Rüzgar Enerji Santraline Yardımcı Kaynak Güneş Enerji Santrali (GES) Projesi'**ne ilişkin **1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planları** 23.10.2025 tarihinde askıya çıkarılmıştır. **Uygulama İmar Planı Değerlendirme Raporu, hukuki çerçeve ve planlama ilkeleri açısından değerlendirilerek ilgili kurumlara sunulmuş(19/11/2025) ve (GES) Projesi**imar planlarının askı sürecinin durdurulması ve planların üst ölçekli plan kararları ve hukuka uygunluğunun yeniden değerlendirilmesi istenmiştir. Projeye ilişkin plan açıklama raporunda da belirtildiği üzere, proje alanı Karaburun – İldır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı'nda **“Doğal Karakteri Korunacak Alan” ve “Zeytinlik Alan”** kullanımlarında kalmaktadır.Karaburun Yarımadası genelinde çok sayıda RES

ve GES projesi bulunmaktadır. Bu yatırımlar yeni iletim hatları, servis yolları, altyapı tesisleri ile birlikte orman ve mera tahribatına, habitat bütünlüğünün bozulmasına ve yangın riskinin artmasına neden olmaktadır. Bu etkiler tekil proje ÇED süreçlerinde değil, bölgesel planlama ölçeğinde değerlendirilmelidir. ÖÇKB ilanının amacı, mevcut ekolojik, kültürel ve kırsal değerlerin bütüncül olarak korunması iken; mevcut planlar, onaylar ve uygulamalar, parçacı enerji yatırımların önünü açmaktadır.

- Karaburun İlçesi, Eğlenhoca Mahallesi 941 no.lu parselde planlanan Güneş Enerji Santrali (GES) Projesine ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı,10.09.2025 tarihinde onaylandı. Söz konusu imar planlarına ilişkin değerlendirmeler ve itiraz gerekçeleri ilgili birimlere (20/11/2025) sunuldu ve **Fırattektstil** tarafından planlanan Güneş Enerji Santrali (GES) Projesine ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar **Planlarının askı sürecinin durdurulması ve planların üst ölçekli plan kararları ve hukuka uygunluğunun yeniden değerlendirilmesi talep edildi.**

Değerlendirmede Özetle;

1. Projeye ilişkin 28.10.2024 tarihinde verilen “ÇED Olumlu / ÇED Gerekli Değildir” kararının iptaline yönelik dava süreci halen devam etmektedir.
  2. 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 10. maddesi uyarınca, ÇED Olumlu kararı kesinleşmeden projelere ilişkin“onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez.”. **ÇED kararının kesinleşmesini beklemeksizin projeye ilişkin planların onaylanması ve askıya çıkarılması başta olmak üzere işlem yapılmaması gereklidir.**
  3. Projeye ilişkin plan açıklama raporunda da belirtildiği üzere, proje alanı Karaburun – Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı’nda “**Doğal Karakteri Korunacak Alan**” ve “**Hassas Alan B**” kullanımlarında kalmaktadır.
  4. Projeye ilişkin “**ÇED Olumlu**”kararının iptaline yönelik dava sonuçlanmadan planların onaylanması, Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde yer alan projenin “**Doğal Karakteri Korunacak Alan**” ve “**Hassas Alan B**” kapsamında kalan alanlar üzerinde, **kısmen ağaçlık olan, altyapısı olmayan ve orman alanları arasında kalan bir arazide önerilmesi** birlikte değerlendirilmemiştir.
- Yaylaköy RES Elektrik Üretim A.Ş. tarafından mevcut Rüzgâr Enerji Santraline ilave 6,5447 MWh kapasiteli Yardımcı Kaynak Güneş Enerji Santrali (GES) projesi kurulmasına ilişkin “**ÇED Gerekli Değildir**” kararının yeniden değerlendirilerek iptal edilmesi yönünde ilgili kurumlara bir değerlendirme raporu (20/11/2025) sunulmuştur. Projenin ÇED süreci ilk olarak **09.06.2023** tarihinde başlatılmış, ancak sonrasında bu başvuruya ilişkin herhangi bir duyuru yapılmamıştır. **13.10.2025** tarihinde yeniden ÇED süreci başlatılmış ve yapılan inceleme sonucunda **28.10.2025** tarihinde ÇED Yönetmeliği’nin 17. maddesi kapsamında projeye “**Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir**” kararı verilerek İzmir Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Md. web sayfasından duyurulmuştur. Proje başvurusu, 1/25.000 ölçekli Karaburun–Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Nazım İmar Planı henüz kesinleşmeden önce yapılmıştır. Proje alanına ilişkin olarak Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü’nün 2025 tarihli yazısında, ilgili parselin 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı kapsamında “**Doğal Karakteri Korunacak Alanlar**”, “**Tarım Alanı**” ve “**ÖÇK Bölgesi Tampon Alan(T)**” kullanımında kaldığı belirtilmiştir. Haziran 2025’te plan kesinleşmiş olup, projenin bulunduğu parselin sınıflandırmasında değişiklik olmadığı güncel görüşlerde belirtilmiştir.

3) DİĞER ÇALIŞMALAR;

- Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin yürütücüsü olduğu TÜBİTAK'ın "3005-Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Yenilikçi Çözümler Araştırma Projeleri Destek Programı" çerçevesinde kabul edilen "**Çevre ve İklim Değişikliği Davalarında Sivil Toplum Örgütlerinin Dava Ehliyetinin Genişletilmesi İçin Hukuki Çözümler**" konulu projeye Karaburun Sivil İnisiyatif ve Karaburun Yerel Fok Komitesi olarak çalışmalar, karşılaşılan sorunlar, dava süreçleri, öneri ve değerlendirmeler ile destek verilmiştir (22.03.2025)
- TBMM'de görüşülmeye başlanan **İklim Kanunu Teklifi'ne yönelik** Karaburun Sivil İnisiyatif, yasanın içeriğine karşı sert eleştirilerde bulundu. **Konuya ilişkin yapılan basın açıklamasında;** " Milletvekilleri iklim değiştirme suçuna ortak olmamalı. TBMM boykot etmek, meclis salonunu terk etmek çözüme katkı sağlamayacaktır. İklim Kanunu teklifine karşı; Meclis genel kuruluna siyasi parti milletvekillerinin eksiksiz katılarak oy kullanmaları, seçmenlerini örgütlemeleri, itirazları toplumsallaştırmaları esas olmalıdır" denildi (14.04.2025)
- Çevresel Bilgiye Erişim, Karar Vermede Halkın Katılımı ve Yargıya Başvuru " konulu Aarhus Sözleşmesi' nin biran önce imzalanıp yürürlüğe konulmasını talep ederek, Karaburun Sivil İnisiyatif ve Karaburun Yerel Fok Komitesi olarak imzacısı da olduğumuz "Doğa İçin Adalet" kampanyasını destekliyoruz (08.11.2025)
- T.C. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 23 Ekim/04 Kasım 2020 tarihleri arasında Karaburun ilçesinde anıt ağaç niteliği taşıyan ağaçların tescil işlemleri çalışmasında; Anıt ağaç niteliği taşıyan 80 ağacın standartlara göre koordinatları belirlenerek, boyutları tespit edilerek ve belgelenerek envanterleri çıkarılmıştı. Envanter işleminin ardından teknik ekip tarafından hazırlanan raporlar TVK Komisyonuna iletdikten sonra komisyon kararları kapsamında tescil işlemleri tamamlanmıştı. Karaburun Sivil İnisiyatif olarak konu ile ilgili T.C.ÇevreŞehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü ile iletişimlerimizle bu çalışmada 16 Mahalle Muhtarlığımız bilgilendirilerek ve teknik ekip ile iletişimleri sağlanarak lojistik destek sağlanmıştı. Tescil işlemleri tamamlanan Karaburun ilçesindeki 80 ağaç ile ilgili Cins, Mahalle, Ada/Parsel, Bakım Çalışmaları ve Ağaç Plaka uygulamaları hakkında **T.C. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA 1 ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ tarafından** (19.11.2025) bilgi verilmesi talep edildi.
- Yarımada da yaşanan yatırım talanı, plan kararlarına yapılan itirazlar, usulsüz imar uygulamaları ve hassas korunması gereken alanlardaki (İris Gölü, Ayıbalığı Mevkii vb.) tüm sorunlar basın duyuruları ile görünür kılınmaktadır. **25.02.2026**

KEÇİ KÜLTÜR EKOLOJİ ÇEVRE VE İLETİŞİM DERNEĞİ VE SEFERİ KEÇİ KÜLTÜREVİ

EGEÇEP Bileşeni Olarak 2025-2026 Faaliyet Özeti

Geçtiğimiz yıl Seferi Keçi Kültürevi ve KEÇİ Kültür Derneği, EGEÇEP bileşeni olarak Seferihisar ve yöresinde çevre ve ekoloji mücadelesi bakımından iki temel gündeme yoğunlaştı: Teos (Sığacık) Marina genişletme projesi ve Sığacık kıyılarının sit derecesinin düşürülmesi.

1. Teos (Sığacık) Marina Genişletme Projesi

Daha önce 2022 yılında Teos Yat Limanı'nın kapasite artışına yönelik gündeme gelen projenin nihai ÇED raporu 2025 Aralık ayında küçük değişikliklerle yeniden askıya çıkarıldı. Proje kapsamında yeni yüzer iskeleler, yüzer dalgakıranlar, beton platformlar ve mevcut liman içinde ilave yapılar planlanmakta. Yat limanı projede öngörüldüğü şekilde genişlerse Sığacık koyunu halka tümüyle kapatacak, liman giriş-çıkış trafiğinde ciddi güvenlik tehlikesi yaratacak, koy içindeki balıkçı kooperatifinin limanı aşama aşama tasfiye edilecek, bölgenin karşı karşıya olduğu ve 2020 Samos depremi sırasında yaşadığı tsunami tehdidi daha da yıkıcı hale gelecek. Proje neden olacağı bu sorunlardan hareketle, bizim Seferihisar Demokrasi Platformu içinde gösterdiğimiz çabaların da etkisiyle kamuoyunda büyük tepkiyle karşılanmış, yerel yönetim tarafından da etkili bir karşı çıkışın gelişmesiyle sessizce rafa kalkmıştı. Askıya çıkarılan nihai ÇED raporunda ise bu kaygıları ortadan kaldıracak bir revizyon yapılmış değil.

Biz bu askı sürecinde yine Demokrasi Platformuyla birlikte

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na iletmek üzere **600'den fazla yurttaş itiraz dilekçesi** topladık.
- Kitlesele itiraz çağrılarını yaptık.
- Basın açıklamaları ve kamuoyu bilgilendirme çalışmaları yürüttük.

Projede kapasite 480'den 738 yata çıkarılmakta, 110 bin ton dolgu malzemesi öngörülmektedir. Bölge; doğal sit alanları, makilikler ve özellikle **Akdeniz fokunun yaşam alanı** olması nedeniyle ekolojik açıdan son derece hassastır. Yapılan revizyonların "diş dokunur" nitelikte olmadığı kamuoyuyla paylaşılmıştır. Sığacık halkı, esnafı, kitle örgütleri ve yerel yönetim olarak süreci yakından izlemeye devam etmekteyiz.

2. Sığacık Sit Derecesinin Düşürülmesine Karşı Açılan Dava

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 2022 yılında aldığı kararla Sığacık kıyılarının 1. derece doğal sit statüsünden çıkarılarak "Nitelikli Doğal Koruma" ve "Sürdürülebilir Koruma" alanına dönüştürülmesine karşı EGEÇEP ve 14 Seferihisarlı yurttaş birlikte dava açmıştık. Kaygımız bu statü değişikliğinin, kıyı hattında yeni iskele ve turistik yapılaşmaların önünü açabileceği; Sığacık'ın bütünlüklü ekosistemini ve Akdeniz fokunun yaşam alanlarını tehdit edebileceği yönündeydi.

Yapılan ilk bilirkişi raporunun bu kaygılarımızı gözetmediğini ve bu noktalara eğilen bir bilimsel yaklaşım içermediğini düşünerek dosyayı istinafa taşımıştık. Ocak ayında tekrarlanan bilirkişi keşfi öncesinde basın açıklamalarıyla kamuoyunu bilgilendirdik. Kaygımızı bilimsel olarak ifade eden rapor ve uzmanlarla keşfe katıldık. Özellikle bölgedeki Akdeniz foku varlığına, Sualtı Araştırmaları Derneği'nin raporu ve uzman görüşüyle dikkat çektik. Yeni bilirkişi raporunu beklemekteyiz.

Sığılcık kıyılarının **Kesin Korunacak Hassas Alan** olarak tanımlanması ve geri dönüşü olmayan müdahalelerden vazgeçilmesini talep ediyoruz.

3. Kültürevi Çalışmaları ve Yerel Ekoloji Pratikleri

Çevre ve ekoloji alanındaki tehditlere karşı bir toplumsal tepkinin geliştirilmesinin ötesinde, Seferi Keçi Kültürevini yerel düzeyde alternatif üreten bir alan olarak da değerlendirmeye devam ettik.

Bu kapsamda:

- Agroekoloji, onarıcı tarım, yağmur suyu hasadı, doğa dostu üretim gibi başlıklarda etkinlikler düzenledik.
- Yerel tohum ve üretici dayanışmasını güçlendirmek amacıyla **Seferihisar Gıda Topluluğu'nun kurulmasına önayak olduk.**
- Tohum takas etkinliği gerçekleştirdik; düzenli takas buluşmaları organize ettik.
- Çevre ve ekoloji temalı belgesel gösterimleri yaptık. Kitap tanıtımları ve söyleşilerle ekolojik düşüncüyü kamusal alanda görünür kıldık.

Bu çalışmalarla, ekoloji mücadelesinin kültürel ve toplumsal dönüşüm yönüne katkıda bulunmaya çalıştık.

4. EGEÇEP Merkezi Faaliyetlerine Katkılarımız

- **Doğa İçin Adalet Kampanyası** kapsamında çok sayıda imza topladık.
- Haziran ayındaki Seferihisar yangınları sırasında aktif dayanışma yürüttük.
- Maden yasası değişikliği sürecinde:
  - Seferihisar Demokrasi Platformu ile birlikte “Maden Yasasına Hayır, Zeytine Dokunma” çağrısını örgütledik.
  - Ankara'da Meclis önündeki basın açıklamasına katıldık.
- Muğla'daki “Toprağımızı Vermiyoruz” mitingi için Seferihisar'dan araç kaldırdık.
- Seferihisar'da Hakan Tosun anmasını gerçekleştirdik ve İzmir'deki büyük etkinliğin organizasyonuna katkı sunduk.

Genel Değerlendirme

Özetle geçtiğimiz yıl boyunca Seferi Keçi Kültürevi ve KEÇİ Derneği olarak ekoloji ve çevre mücadelesi alanında, hukuki mücadele, kamusal itiraz, yerel örgütlenme, ekolojik temelli alternatiflerin üretimi ve kültürel etkinlikler ve dayanışma çalışmaları gibi başlıklarda bir faaliyet yürüttük. Seferihisar'da doğa ve yaşam alanlarını savunurken, aynı zamanda başka bir üretim ve yaşam pratiğinin mümkün olduğunu göstermeye çalıştık.

Doğayı savunmanın yalnızca karşı çıkmak değil; birlikte üretmek, dayanışmak ve birlikte öğrenmek olduğunu düşünerek çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

TEHLİKELİ GEMİ SÖKÜMÜNÜ ÖNLEME GİRİŞİMİ DÖNEM RAPORU:

Aliağa gemi söküm bölgesinde son on yılda 1004 gemi sökülüştür. **EGEÇEP-TGSÖG**, bu gemi söküm faaliyetlerine ilişkin dikkatli takiptedir. Takibimiz, gerek mülkiyet hakları, gerek yasal mevzuat ve gerekse de gemi söküm alanlarındaki faaliyetler hakkındadır. Bunları şöylece sıralayabiliriz:

1. Uluslararası düzenlemeler:

2025 yılı, gemi söküm endüstrisi için küresel ölçekte bir dönüm noktası oldu.

1.1. Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi (HKC) yürürlüğe girdi. Bu sözleşme, gemi geri dönüşümünde çevre ve işçi sağlığı standartlarını küresel ölçekte bağlayıcı hale getirdi.

1.2. AB Gemi Geri Dönüşüm Tüzüğü (EU SRR), beşinci yıl değerlendirmesiyle sıkılaştırıldı. Avrupa Birliği artık yalnızca sertifikalı ve izlenebilir tesislere gemi gönderiyor.

1.3. ESG baskısı (Çevre-Sosyal-Yönetişim): Küresel finans ve yatırım çevreleri, gemi söküm sektöründe sürdürülebilirlik kriterlerini zorunlu hale getirdi.

2. Aliağa'daki gemi söküm bölgesindeki mülkiyet hakları değişimi:

Şubat 2025'te Aliağa Belediyesi, gemi söküm tesislerini kendi şirketi **APAŞ** aracılığıyla satın aldı. Aliağa Belediyesi Petrol Anonim Şirketi (APAŞ), Aliağa Belediyesi'nin %100 iştirakiyle kurulmuş ve yasal olarak da belediyeye bağlı Anonim Şirkettir. Faaliyet alanları arasında petrol, akaryakıt, geri dönüşüm, hafriyat, madencilik, taşımacılık, enerji, inşaat ve turizm gibi sektörler bulunmaktadır.

3. Gemi söküm tesislerinin kapasitelerinin artırılmaları teşebbüsleri:

2025 yılı, Aliağa'da gemi söküm faaliyetlerinin belediye kontrolüne geçmesiyle bir dönüm noktası oldu. Ancak kapasite artışı girişimleri ve çevresel riskler, halk ve sivil toplumun güçlü direnişiyle karşılandı. Tesislerde kapasite artışı için Çevresel Etki Değerlendirmesi başvuruları yapılmış, izlenen süreçte **halkın katılım toplantıları dört kez iptal** edilmiştir.

4. EGEÇEP-TGSÖG tespitleri:

4.1. 2025 Baharında, Aliağa Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü ile zabıta ekiplerince, Aliağa gemi söküm bölgesinde yapılan denetimde, yaklaşık **15 bin ton tehlikeli atığın çevreye saçıldığı** tespit edildi. Bu atıkların bir kısmı vahşi depolama yöntemiyle üzeri toprakla kapatılarak

bırakılmışlardı. Bu tehlikeli atıkların ekosisteme ve insan sağlığına ciddi olumsuz etkileri bilinmektedir.

4.2 TMMOB ve EGEÇEP-TGSÖG'nin de içinde yer aldığı çevre örgütleri, gemi söküm süreçlerinde **usulsüz gemi girişleri, yetersiz denetim ve çevresel önlemlerin alınmaması** gibi sorunlara dikkat çekerek ortak mücadele çağrısı yaptı.

4.3 TMMOB ve İzmir Gemi Söküm Koordinasyon Grubu, **çevre ve işçi sağlığı ihlallerine** dikkat çekerek tesislerin kapatılması çağrısında bulundu.

4.4. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve meslek odaları, kapasite artışı projelerine karşı çıktı. "Denetimsizlik ve ucuz maliyet hesaplarının kurbanı olmamalıdır" diyerek yargı kararlarının uygulanmasını talep ettiler.

4.5. İngiltere Savunma Bakanlığı raporlarından derlenen verilere göre İngiltere, 2009-2024 arasında emekliye ayrılan 31 donanma gemisinin 25'ini Aliğa'daki söküm tesislerine gönderdi. 2005 Yılında da İngiltere Kraliyet Donanması'na ait HMS Bristol, 11 Haziran'da Portsmouth limanından Türkiye'ye, Aliğa gemi söküm bölgesine gönderilerek sökümü sağlandı. İngiltere bu işte elbette yalnız değil, Belçika merkezli NGO Shipbreaking Platform'a (Gemi Söküm Platformu) göre askeri ya da ticari gemi sökümü için Türkiye'yi tercih edenler arasında Hollanda, Yunanistan, İtalya, Portekiz gibi Avrupa Birliği ülkeleri de var.

4.6. Aliğa'da her yıl ortalama 150 gemi sökülüyor. Yani yılda ortalama 900 bin gross ton metal ve diğer malzemeler parçalanıyor, bazıları geri dönüştürülüyor, atık maddeler depolanıyor. Bugün gemi geri dönüşüm alanında dokuzu Avrupa Birliği (AB) onaylı 22 tesis var. Bu, iş güvenliği ve çevresel standartlar konusunda AB denetimlerine tabi oldukları anlamına geliyor. Peki, gemi söküm tesisleri gerçekten denetleniyorlar mı? Yanıtımız elbette "Hayır!"dır.

İşte kanıtı! Türkiye'ye sökülme üzere donanmasına ait gemilerini gönderen İngiltere'nin en önemli yayın organından; BBC'den:

<https://www.bbc.com/turkce/articles/c78nw974wjvo>

"...Türkiye'de bakanlıklar gemi dönüşüm sektörüne ilgili denetimleri yapıyor ancak STK'lar bunların sonuçlarının yeteri kadar yaygın paylaşılmadığını söylüyor.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ise bu tesislerde "rutin olarak" teftişlerin gerçekleştirildiğini belirtiyor.

Bakanlık **BBC Türkçe** ile paylaştığı açıklamada, denetimler sırasında mevzuata aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli idari yaptırımların uygulandığını kaydetti.

Bu konuda Aliğa Belediyesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na ulaştık ancak yanıt alamadık.

Gemi Sanayicileri Derneği sorularımıza yanıt vermedi...”

Biz de EGEÇEP-TGSÖG olarak denetimlerin yapılmadığını veya etkisiz ve ekolojik ve çevresel sorunları önlemeyecek şekilde göstermelik olduğunu iddia ediyoruz.

5. Değer mi?

Aliğa gemi söküm bölgesinin yıllık kapasitesi yaklaşık 1 milyon ton hurda metal. Oysa Türkiye'nin yıllık ithalatı yaklaşık olarak 23 milyon ton kadardır. Yani, Aliğa'daki gemi sökümünden elde edilen hurda, Türkiye'nin toplam ihtiyacının yaklaşık **%4-5'ini** karşılayabiliyor.

Bu kadar küçük bir miktar için, ülke ekolojisinin alt üst edilmesi, yaşamın yok edilmesi mi gerekiyor?

Yoksa gemi sökümünün başka amaçları mı var?

URLA DEMİRCİLİ KOYU'NDA KAÇAK GEMİ SÖKÜMÜ GİRİŞİMİ

Urla'nın Demircili Koyu'nda kaçak gemi sökümü girişiminde bulunuldu. İzinsiz şekilde baştanbara edilen hurda gemi, hukuki süreçler işletilmeden sökülmeğe başlanmışken, Muhtar'ın ihbarı üzerine jandarmaca durdurulmuştur. Yerinde derhal incelemeler ve fotoğraflarla tespit çalışmaları yaptık:

1. Bu durum **Kıyı Kanunu, Çevre Kanunu ve ÇED Yönetmeliği** gibi mevzuatlara aykırı görülüyor.
2. Bölge, **birinci derece arkeolojik sit alanı** olduğu için çevre ve kültürel miras açısından daha da hassastır.
3. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, gemiye **2 milyon 850 bin TL idari para cezası** verdi ve savcılığa suç duyurusunda bulundu. Ancak bu idari para cezasının tahsil edildiğine dair bilgi mevcut değildir.
4. Çevre örgütleri ve halk, her pazar günü **protesto eylemleri** düzenleme kararı aldı.
5. **Deniz ekosistemi** ve kıyıların kirlenmesi, **Arkeolojik sit alanının zarar görmesi**, İzmir'in turizm açısından değerli koylarından birinin **geri dönüşü olmayan şekilde tahrip edilmesi** şimdilik önlenmiştir.

Ancak, bu geminin mutlaka ekolojik önlemler alınarak ve ekoloji-çevre örgütleri ve platformları, Üniversitelerin ilgili bölümlerinden uzmanlar, TMMOB'den

ilgili Odalar'ın gözetimi sağlanarak uygun koşullarda sükülebileceğini düşünmekteyiz.

EGEÇEP-TGSÖG Gemi sökümü ile çalışmalarını dikkatlice ve titizlikle sürdürmektedir.

Bilgilerinize sunulur. 23.02.2026

Ertuğrul BARKA
TGSÖG Sözcüsü

Turgutlu Çevre Derneği

EGEÇEP 2026 KURULTAY alışmaları çerçevesinde Turgutlu evre Dernekleri ve Manisa evre Platformu birlikteliğindeki çalışma ve değerlendirmelerimizi sunmaya çalışacağız.

Su kirlenmesi probleminin, nüfus ve endüstrileşmeye paralel olarak hızlı bir şekilde arttığı, yüzeysel suların evsel ve endüstriyel atık sular ile tarımsal faaliyetler sebebiyle kirlendiği bilinmektedir. Bunun dışında özellikle sanayi ve sulama amaçlı kullanılan yeraltı suyu seviyesinde düşme ve kalitesinde azalma olduğu tespit edilmektedir

Tarım alanlarında sanayileşme girişimlerine son verilmesi gerekli. Nüfus artışlarıyla birlikte OSB lerin ,evsel ve endüstriyel amaçlar için gerekli olan su talebini artıracadığı gibi atık su ve katı atık üretiminin de artacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

Su kalitesi açısından Gediz Nehri çok kirlidir ve bu nedenle Gediz Nehri sınıf 4 olarak sınıflandırılmıştır. Gediz Havzasının st kesiminde ağır metal ve nitrat açısından su kalitesi düşmektedir. Yine , Nif ayı Kemalpaşa ilçesi evsel ve sanayi atıklarından, Turgutlu OSB atıklarından dolayı 4. Sınıf kalitesindedir. Uzun vadede, ağır metallerin, tarım için kullanılan topraklarda birikmesi problemlere yol açmaktadır

Aşırı su çekimlerinden dolayı yeraltı su seviyeleri hızla düşmektedir. Yine Turgutlu Irlamaz Nehri su kalitesi problemleri yüksek organik ve inorganik parametre konsantrasyonlarıdır. Üstelik bu nehre çok yakın bir mesafede bir Amerikan firması 103 dönüm bir arazi almış ve biyogaz tesisi için ÇED raporu evre il Müdürlüğünce ,dava amamıza rağmen onaylanmış ve şirket avukatı gibi savunma yapan evre mühendisince ,ne ırlamaz ayı ne tarım toprakları ne de Turgutlu da yaşayanların içme ve kullanma suyunun göreceği zarar göz önüne alınmamıştır

Yabancıların lke topraklarımıza sahip olmaları ne evre İl ve ne de Tarım İl Müdürlüklerinde nemslenmemektedir.

Gediz ovası Büyük Ova Kanununa tabidir. Ancak hiçbir kurum bu kanuna uymamakta ve Ovayı lleştirecek olan bu tür faaliyetlere olur vermektedirler.

Dünyanın en değerli tarım topraklarının bulunduğu Ovayı sanayi alanlarına dönüştürme derdindedirler. Her tarafta OSB ler kurulmakta ancak ne kullandıkları yeraltı suları miktarı ne de gereken kullanım bedeli alınıp alınmadığı bilinmemektedir.2018 yılı bilgilerine göre yörede resmi olarak 20 000 izinsiz kullanılan kuyu vardır. Bizim araştırmalarımıza göre ise 40-50 bin den fazla denetim dışı kuyu vardır. Aynı denetimsizlik endüstriyel tesisler için de geçerlidir.

Gediz Havzasına madencilik açısından bakıldığında ,Manisa ilinde zengin yeraltı kaynakları bulunmaktadır. Linyit yatakları, bakır-kurşun-çinko yatakları, cıva yatakları, zengin demir yatakları, manganez, çimento hammaddesi, feldspat, dolomit alçıtaşı, bor minerali, kil ve alüminyum oksitler bulunmaktadır.

Yine Gediz Havzası Manisa sınırları içinde bulunan metalik madenler; Altın ,gümüş, kurşun, bakır, nikel, çinko, demir ve antimon şeklinde ifade edilmektedir. Köprübaşı çevresinde uranyum yatakları mevcut olup bir pilot tesis kurulmuş olup çalışmalarına başlamıştır denmektedir .Bu uranyum çalışmalarının sebze ve meyve üretiminde ürünleri nasıl etkileyeceği ve tüketicilere nasıl yansıtacağı, Kamu' ya ne ölçüde sağlık yükü getireceği konularında bilgi edinemedik.

Taş ve kum ocakları, işletme sırasında çıkardıkları yoğun toz emisyonları, patlama etkileri, patlamaların fay hatlarını etkileme tetikleme riskleri, gürültü, görüntü kirliliği, tarım alanlarında egzoz emisyonları, trafik kaza ve çevre ürünlere kirlilik etkileri gibi saymakla bitmeyecek zararlara sahiptir. Ayrıca çok yakın olan köylerde yaşayanları sağlık ve sosyal problemleri de büyütmektedir. Kargın Köyünde ve Gölarmara'da davalarda başarılı olundu. Ancak diğer yerlerde olumsuz durumlar oldu.

Dünyanın en değerli tarım toprakları olan Gediz Büyük Ovasında hayvancılık faaliyetlerine izin verilmemesi gerekirken hayvancılık Gediz ovasında önemli bir faaliyet olarak görülmektedir. Hayvansal dışkıları arıtma tesisine ulaşmakta ve sistemi bloke etmektedirler. Yine hayvancılık faaliyetlerine müdahale edilmediği ve Çevre il ve Tarım il müdürlükleri ÇED onayı verdikleri için Gediz Büyük Ovasına kene gibi yapışık durumda biyogaz tesisleri kurulabilmektedir.

Gediz Ovasında gerçekleştirilen tarımsal faaliyetler hem nehrin su seviyesini azaltmakta hem de kullanılan gübre ve pestisitler ile nehrin sediment yüküne ve kirlilik miktarına katkı yaparak baskı oluşturmaktadır.

Tarımsal faaliyetler açısından bakıldığında ;Gediz Havzası verimli topraklara ve tarıma elverişli bir iklime sahip olduğundan Ege bölgesi tarımında ön sırayı oluşturmaktadır. Havzada bulunan Gediz, Alaşehir, Salihli, Turgutlu ve Menemen ovalarıyla Türkiye deki toplam tarımsal üretimin % 10 u karşılanmaktadır. Özellikle Gediz Nehrinde yapılan çalışmalarda toplam fosfor, nitrit ve nitrat değerlerinin yüksek olması; nehir suyunda ötrofiye bir durumun sürdüğünün göstergesidir.

Gediz Ovasında gerçekleştirilen tarımsal faaliyetler , hem nehrin su seviyesini azaltmakta hem de kullanılan gübre ve pestisitler ile nehrin sediment yüküne ve kirlilik miktarına katkı yaparak baskı oluşturmaktadır. Bu baskı unsurlarını kısaca yazarsak; evsel atık su deşarjları, katı atık sızıntı suları, endüstriyel atık su deşarjları, tarımsal faaliyetler, hayvancılık faaliyetleri, zeytinyağı üretimi, tarımsal ve endüstriyel amaçlı su çekimleri, şeklinde özetlenebilir

Sıcak noktalar genelde yukardaki baskı unsurlarıyla oluşabilmekte ,bunlara ek olarak zeytinyağı üretiminde oluşan atık suyun deşarjı ve Gördes-Gürdük Çayı alanında Gördes Barajı, sarıkız kuyuları(Saruhanlı) ,göksu, göl değirmeni, çullu kaynakları (Muradiye) İzmir İline içme suyu sağlamaları nedeniyle sıcak noktalardır,

Akpınar ve Kılıcan Kuyuları(Gölmarmara) da Manisa iline içme suyu sağlamaları sebebiyle sıcak noktalardır. Turgutlu Ovasındaki yeraltı suyu rezervinin bir bölümü İzmir ve Turgutlu yerleşimlerine içme suyu olarak tahsis edilmiştir.

Bölgede içme-kullanma suyu ağırlıklı olarak yeraltı suyundan sağlanmaktadır. Havzada kullanılan sulama suyunun yaklaşık % 25 i yeraltı suyundan sağlanmaktadır. Yağışın az olduğu aylarda sulama için kullanılan yeraltı suyu önemli miktarlara ulaşmaktadır. Gediz Havzasında yer alan yeraltı sularındaki bor derişimi yüksektir. 2018 yılı verilerine göre Gediz Havzasında yeraltı suyu işletme rezervinin asgari % 7 üzerinde (aşırı) su çekimi durumu yaşanmaktadır. öte yandan su kirliliği de önemli bir kısıt olarak değerlendirildiğinde Gediz Havzasında yeni tahsisler için yeterli suyun kalmadığını söylemek mümkündür

Gediz Havzası, genel itibari ile yanlış arazi kullanımı, kentleşme, sanayileşme, turizm ve özellikle yoğun zirai faaliyetler sebebi ile arazi tahribatına maruz kalmaktadır. Erozyon, havza da özellikle tarım alanlarında ciddi problemlere sebep olmaktadır . Bütün bu unsurlar göz önüne alındığında Havza, Türkiye'nin arazi tahribatı açısından sıcak noktaları arasında yer almaktadır.

Endüstriyel, tarımsal ve evsel kirlilik kaynakları, Gediz Nehri havzası için başta gelen etkilerdir. Ağır metal kirliliği, pestisit kirliliği, kentsel atık suların ve diğer besin maddelerinin uygunsuz deşarjı, kontrolsüz jeotermal atık su deşarjı ,alandaki başlıca kirleticilerdir Gediz Havzasında toplam azot ve fosfor yüklerinin, yayılı kaynaklı kirlilik olan tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerinden geldiği görülmektedir. Bu tespitler bize tarımın kontrolünü ve Gediz Ovasında hayvancılık yapmanın yanlış olduğunu, desteklenmemesi gerektiğini göstermektedir.

Genel uluslararası standartlara göre,Türkiye,1 500-1 700 m³/kişi-yıl su kapasitesi ile ''su stresi'' ile karşı karşıya kalan bir ülkedir. Türkiye topraklarının çoğu, yarı-kurak iklim bölgesi içinde yer alır ve yağışlı dönem, yıl içinde beş-altı ay ile sınırlıdır. Dolayısıyla su yönetimi, iklim değişikliği etkisi ile hayati önem taşıyan bir konudur. Su kullanımında ve tasarrufunda etkinlik artırılmalıdır. Gediz Havzası da özellikle bu yıl sıkıntı çekti.

Manisa'da jeotermal santraller yer almakta, gün geçtikçe sayıları artış göstermektedir. Bunların bor içerdiği rapor edilmektedir. Dolayısıyla; özellikle Alaşehir bölgesinde (2012 de meydana gelen jeotermal patlamanın da etkisiyle) yoğun olarak üretim yapılan üzüm bağları önemli oranda bozulmuş ve bitkilerin kalitesinde önemli düşüşler meydana gelmiştir. Jeotermal santraller Gediz Büyük Ovasından çıkarılmalıdır. Götürüsü getirisi'nden çok büyüktür.

Gediz Nehri genel olarak KOİ, BOİ, nitrat azotu, amonyum azotu, çözülmüş oksijen ve toplam kjendal azotu(TKN) parametresinde 4. Sınıf su kalitesinde görülmektedir. En kirli noktalarda ağır metal parametrelerinde de çok ciddi artışlar mevcuttur. Özellikle ağır metal miktarının yüksek olması ,endüstriyel kaynaklı deşarjın bulunduğunu veya tarımsal uygulamalarda kullanılan gübre ve pestisit varlığını göstermektedir. Su kalitesinin 2. Sınıf olabilmesi için KOİ yükünün % 61 'i, toplam azot yükünün % 96 'sı ve toplam fosfor yükünün % 96 'sı kontrol altına alınmalıdır. Havzanın geneline bakıldığında Gediz Nehri 4. Sınıf su kalitesinde olduğundan ,buradan temin edilen suyun, sulama suyu

olarak kullanılması sonucunda, hem yetiştirilen ürünlerin kalitesi ve veriminin hem de uzun vadede toprak kalitesinin düşebileceği ve tarımı olumsuz etkileyebileceğini düşünmekteyiz.

Kirlilik yüklerinin kaynaklarına göre dağılımı incelendiğinde, TN (toplam azot) ve TP (toplam fosfor) yüklerinin azaltılması için tarım ve hayvancılık odaklı önlem ve tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu kapsamda Gediz Nehri havzasında yaşayan insanların ve çevre sağlığının korunması ve ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla, havzada kirliliğin önlenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesi için ilgili tüm kurum ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında gerekli tüm çalışmaları işbirliği ve koordinasyon içerisinde yapmaları önem arz etmektedir. Havzada tarımsal faaliyetler için gübre ve pestisit kullanımından dolayı besi maddesi yükleri fazladır. Bu saptamalara rağmen Gediz Nehri dibine kurulmuş olan biyogaz tesisinin sıvı fermente atıkları 1039 ton/gün kapasite ile izinli veya izinsiz olarak tarım topraklarına dökülmektedir. Esas deşarj noktası Gediz Nehri'dir. Bu sıvı fermente atıklar Azot ve Fosfor ağırlıklı olup yüksek olan besi madde yüklerini daha da artırmakta ve bu değerli tarım arazilerinin toprak kalitesini çok kısa zamanda düşürüp çölleşmeye götüreceğini ne Çevre il müdürlüğüne ne de Tarım il müdürlüğüne anlatamıyoruz. Bu kurumlar bu konularda çok duyarsız kalmaktadırlar. Aynı şekilde aynı firma ,biyogaz tesisinin yanında yine tarım topraklarında GES kurmuş olup Gediz Büyük Ovası topraklarının çölleşmesine katkı yapmaya devam etmektedirler. Değerli tarım topraklarında GES faaliyeti bilim dışı bir faaliyettir. LCA Yaşam döngüsü değerlendirmesi Standartları temelinde araştırma yapıldığı da bilim dışı olduğu açık olarak görülebilir.

Kısa vadede ,Turgutlu başta olmak üzere havzadaki OSB 'ler ve müstakil sanayi tesislerinin atık su arıtma tesislerinin tamamlanması ve havzadaki sıcak noktalarda EKİP izleme istasyonlarının sabit hale getirilmesi ve bu noktaların yakınında yer alan büyük sanayi tesislerinde debi sınırı gözetmeksizin on-line izlemenin zorunlu tutulması ile endüstriyel tesislerin alıcı ortama deşarj standartlarının düzenlenmesi ve uygulamaya geçiş yapılması gerekmektedir

. Gediz Nehri temiz doğuyor, kirli akıyor. Gediz Nehrindeki, tarımsal sulamadan kaynaklanan kirlilik kanserde en önemli unsurlardan biridir. Gediz Nehri tertemiz ve berrak akmalıdır. Sanayi ve Belediyeler için ortak atık su arıtma tesisleri kurulmalı ve evsel ve sanayi atıkları Gediz nehrine

dökülmemelidir. Arıtma tesislerinin atık suları tarıma uygun hale getirilerek tarımsal sulamada kullanılmalıdır. Gediz Havza Yönetim Kurulu aktif hale getirilmelidir. Alaşehir ve Salihli deki jeotermal tesislerinin atık suları Alaşehir Çayına ve Gediz Nehrine dökülmektedir. Nehir kıyılarında resmi olarak izin verilen veya kaçak olarak çalışan kum ve toprak ocaklarının faaliyetlerine son verilmelidir. Tarım da, Gediz Nehrinden ve Demir köprü barajından yapılan salma sulama yerine kapalı sistemli ve damlama sulama uygulaması sağlanmalıdır. Gediz Havzasında yetiştirilen ürünlerin büyük bir kısmında ağır metal kirliliği vardır. Bu da direk olarak insanları ve hayvanları etkilemektedir. Vatandaşlarımız halk sağlığı açısından bilgilendirilmelidir. Su ve toprak tahlilleri için Tarım ve Orman Bakanlığı teşvik vermelidir ve arazideki su miktarına göre üretim planlaması yapılmalıdır. Yeni maden yasasına göre Gediz Nehri yatağı kıyılarında ve Gediz Nehrinin doğduğu Murat dağında maden ruhsatı alınabilmektedir. Ancak maden ruhsatı alanlar hiçbir denetimden geçmemektedir. Gediz Havzasında maden ruhsatları iptal edilmelidir. Nehir yatağı kıyılarında kum ocağı çalışmaları yapılmaktadır ve bu çalışmalar nehir yatağına büyük tahribatlar vermektedir. Havzanın tümünde etkili olan ve büyük tahribatlara yol açan su ve toprak erozyonuna karşı gerekli önlemler alınmalı, dere ıslahları yapılmalı ve bu konularda çiftçilerimizin bilgilendirilmesi için başta Tarım il müdürlükleri olmak üzere diğer kuruluşlarda acilen devreye girmelidir.

Tarım ve Orman Bakanlığı havza yönetimlerini kurmuştur. Ancak şu anda yeterli çalışmalar yapılmamaktadır. Küresel ısınmanın etkisinde ve ağır bir erozyon ve çölleşme tehdidi altında bulunan Gediz havzasında acilen toprak ve su kaynaklarını koruma önlemleri alınmalıdır. Toprak ve su kaynaklarının yok olmaması için kamu yararı ön planda tutulmalıdır. Büyük Ovalar içerisinde ayrı bir yeri olan Gediz Ovasında tarım dışı izinlerin verilmesinin zorlaştırılması sağlanmalıdır. Ayrıca Büyük Ova içerisinde hayvancılık tesislerine izin verilmemelidir. Meralar koruma altına alınmalıdır. Meralar; resmi dairelere, sanayiye ve jeotermal tesislere verilmemelidir. Deniz salyası fosfor ve azot atıklarından ötürü meydana gelen tek hücreli canlılardır. Deterjanlar, tarımsal ilaç ve gübre atıkları, bazı organize sanayi ve belediyelerin evsel atıkları, biyogaz sıvı fermente atıkları Gediz nehri ile birlikte denize deşarj edilmektedir. Dolayısıyla denizde kirlilik meydana gelmektedir. Ege Denizi ,deniz salyasından ötürü tehlike altında bulunmaktadır.

Tuzluluk , kuraklık ve sıcaklık artışları ciddiye alınarak tedbirler alınmalıdır .Birim alanda sağlıklı üretim yapabilmek için gübreleme teknikleri ve yetiştiricilik yöntemleri geliştirilmelidir .Gıda güvenliği sağlanmalıdır.

Gediz Havzası için yaşamsal kararların alınması ve bu kararların pratikte uygulanması Ülke geleceğini belirleyen tüm kurum ve kuruluşların en önemli görevidir. Bu havza yaklaşık 15 milyon insanımızı besleyen ender tarım topraklarına sahiptir. Bunu hiçbir kurum ve kuruluş göz ardı etmemelidir.

Havza içinde bulunan termik santrallerin hava kirliliği yönünden etkileri göz önüne alınmamaktadır. Yine santral atıkları toprak kayıplarına neden olmaktadır. Gediz Havzası bir bütün olduğundan etkiler tüm havza ile ilgilidir. Gördes sınırlarında üretim yapılan nikel tesisi çevreyi her yönden ölçülemez boyutlarda etkilemektedir. Çal Dağı probleminde detaylı olarak araştırarak bilgi sahibi olduğumuz nikel madeni işletmelerinin verdiği zararlar tarafımızdan bilinmektedir. Hele bir de sülfürik asit fabrikası kurulursa yıkım sonsuza ulaşacaktır. Gördes te ,doğaya boşaltılan kimyasalların oluşturduğu hava kirliliği havzanın büyük bir bölümünü etkilemektedir. Hakim rüzgarlar ,kuzey yönü ağırlıklı olduğundan ağır metallere kirlenmiş hava ,Manisa ve İzmir e kadar zaman içinde etki yapmaktadır. Aynı şekilde İzmir içme ve kullanma suyunu ağırlıklı olarak Gördes barajından ve Gediz ovasından almaktadır. Bu durumda maden işletmesinin atıkları ve işletme kaçakları bu suları etkilemektedir. Bu suları kullanan ve içen yoksul kesimler her türlü hastalıkla karşılaşacaklardır. Bu da Kamu 'ya sağlık giderleri olarak yansımaktadır. LCA standartları çerçevesinde ,beşikten mezara kadar tabir ettiğimiz araştırmalar yapıp olası riskler ve tehlikeler saptanmış olsaydı bu tesisin getirisinin, zararlarına göre çok az olduğu görülür ve ÇED izni verilemezdi. Ne yazık ki bütün ÇED izinlerinde, burada görüldüğü gibi LCA standartlarına uygunluk araştırmaları yapılmadan onay verilmektedir. Kendilerine Mahkemelerde bilimsel kanıtlar ile itiraz ettiğimizde Çevre İl müdürlüğünün görevlendirdiği çevre mühendisleri ,bizler için ; Bunlar her şeye karşı çıkarlar şeklinde söyleyerek akılları sıra yapılan işin zararlarını örtmeye çalışmaktadırlar. Halk sağlığı onlar için hiç önemli değildir ve hiçbir ÇED raporunda bu konuda bilgi istemezler. Onay verilen ÇED raporlarını incelediğimizde çevreye verilecek zararlardan ve önlemlerden kesinlikle söz bile edilmemektedir. Halkın katılım toplantıları göstermelik olarak yapılmakta ciddiye alınmamaktadır. Sivrice-Baktırlı- Karaoluk köylerinde ,köylülerin katılmamasına ve itiraz etmelerine

rağmen GES için kamulaştırma kararı çıkarılabilmıştır. Kimseye neden karşı çıkıldığı sorulmamıştır bile. Yani yöre insanının hiçbir değeri yoktur.

Çevresel kalite standardı direktifleri ve suyun kirlenmeye karşı korunması ile ilgili bir stratejileri bulunmamaktadır . Oysa bizim havzamız topraklarının dünyada eşi yoktur. Dolayısıyla ülkemiz tarafından AB direktiflerinde öngörülenden daha sıkı standartlar uygulanmalıdır. Çevreciler boş konuşmazlar ve hiçbir maddi çıkarları da yoktur. Yalnız ,ülke insanı ve gelecek kuşaklar ve de ülke toprakları için çabalarlar. Bunu artık yöneticilerin ve karar vericilerin anlaması gerekmektedir. Yani Gördes nikel tesisi yüzbinlerce insanı tehdit eden bir işletmedir. Ağır ve görünmez sonuçlar vermeden hemen kapatılmalıdır.

Özel olarak Turgutlu çevresi sorunlarına ve mücadelelerimize göz atarsak;

Yaklaşık 20 yıldır Çal Dağı nikel çevre mücadelesi ile çevresel kalite, su kalitesi, hava kalitesi gibi kavramlar yaşamımıza girdi. yeraltı ve yerüstü su kütleleri ,bunları bozan faktörler, olası riskler öğrenilmeye başlandı ve büyük katılımlı bir kitlesel direniş gösterilerek bu yıkım en azından şimdilik önlendi. Şu anda Çal Dağı toprakları kamyonlarla Gördes'e hammadde olarak gönderilmektedir. Eğer yanlış anlamadıysak orada bir sülfürik asit fabrikası kurulumundan söz edilmektedir ki gerçekleşirse, ne Gediz Havzası ne Manisa ne de İzmir ayakta kalabilir. Bu konuda herkesin duyarlı olması gerekiyor.

Bir diğer mücadele noktamız ,İzzettin köyünde kurulmaya çalışılan ve ÇED olumlu raporu hiç incelenmeden onaylanan biyogaz tesisiydi. Kurulduğu yerin uygun olmadığını, vereceği zararların esas olarak Gediz Nehrine olacağını günde 1039 ton besi maddesi olan sıvı fermente ürünün nehre boşaltılacağını bunun Gediz Deltasının ötrofik baskı altında kalmasına ve yok olmasına neden olacağını, yine toplam azot ve toplam fosfor yükü altında olan Gediz Ovasının ilave besi maddeleri baskısı altında çölleşmeye gideceğini Mahkemelerde anlattık .Ancak Mahkemeye ,Gediz Ovasına çok uzaklardan, Isparta ve Antalya'lar dan yöreyi tanımayan, bilmeyen bilirkişiler getirilerek bize göre çok yüzeysel ve bilim dışı kararlar verildi. Şimdi ise biyogaz işletmesinin tarlalara gelişigüzel döktüğü sıvı fermente atıklarla daha şimdiden ürünlerde gerilemelere sebep olduğu ve yine atıklarını kanalizasyona izinsiz dökerek arıtma tesisine zarar verdiği ortaya çıktığı görülmektedir. Ancak ÇED olumlu kararı her çirkinliği örtmekte ,hiçbir kurum karşı çıkamamaktadır. Oysa ilk karşı çıkacak olan Tarım il müdürlüğü olması gerekirken hiç tepki verilmemektedir. Sanki bu tarım toprakları onlara emanet değilmiş gibi. Özetle biz bu davayı kaybettik ve

bir sürü parasal bedel ödedik. Şimdi de söz ettiğimiz gibi GES ile genişlemeye başladılar. Tarım arazilerinde çok büyük yok ediş konumuna geldiler ancak hiçbir kurum sorumluluk almıyor. Görmezden geliniyor.

Bir diğer mücadele konumuz Ahmetli Kargın köyünde kurulmak istenen 1.5 milyon ton/yıl kapasiteli köyün merasına el konularak yapılmak istenen taş ocağı oldu. Uzun süren mahkeme süreci ve sonunda yapılmak istenen halkın katılımı toplantısına köylülerin katılmaması ve afişlerle tepki gösterilmesi sonucunda Ankara tarafından işlemin durdurulduğu öğrenildi.

Bir diğer mücadele konumuz Akça pınar mıntıkasındaki Karacaali Çayının bölgedeki tarım işletmesi tarafından atıkları ile kirletilmesi asidite ve tuzluluk etkileriyle Gediz Ovasının çölleşmesine sebep olmasıydı. Dernek olarak olayı yerinde tespitler yaparak belgeledik . Savcılığa suç duyurusunda bulunduk. Dava açıldı ve dava sonucu işletme sahibi 4 yıl 2 ay ceza aldı. Ancak süreç sonunda ne olur bilemiyoruz.

Turgutlu katı atıkları şimdi Manisa'ya gönderiliyor. Daha önce Irlamaz çayına yaklaşık 100 metre mesafeye dökülüyor ve Irlamaz çayı sularını tehdit ediyordu. Halen mevcut olan eski katı atık alanının rehabilitasyonu konusunda yetkili kurumların ilgilenmesi ve gereken işlemlerin yapılmasını bekliyoruz. Çünkü yağış durumunda sızıntı suları Irlamaz Çayını kirletmektedir.

Bir diğer sıkıntımız, bilgisiz ve bilinçsiz kullanılan tarım ilaçlarının Gediz Büyük Ovasına ve ürünlerine verdikleri zararlardır. Bu ulusal bir sorun olarak karşımızdadır. Pestisit kullanımının kontrol altına alınması ve bilinçli kullanımı ülke insanımızı yaşam hakkı üzerinde çok önemli bir faktördür.

Turgutlu OSB nin arıtma tesisinin olmaması ve gerek kanalizasyon sistemine gerekse Nif Çayına deşarj konularında şu ana kadar olan bir hareket yok. İhale' ye verildi deniyor. Ne kadar sürede faaliyete geçer bilemiyoruz.

Bir diğer ağır bir konu Gediz büyük Ovasının tarım topraklarının gelişigüzel imara açılması ve imar izinleri verilmesidir. Maalesef bu konuda hiçbir şey yapılamıyor ve tarım toprakları işgalleri artarak sürüyor. Ovayı gezdiğinizde akıl almaz bir biçimde her çeşit işgalleri gözleyebiliyorsunuz Hurda depolarından turşu fabrikalarına, seramik depolarından atölyelere kadar her yönden işgaller sürüyor ve hiçbir şekilde denetim olmadığı görülüyor. Hayvan çiftlikleri için tarım arazileri çimento ile kaplanıyor. Yine OSB de fabrikası olanlar Ovaya yayılıyor. İşletmelerini büyütüyor. İnşaatları yasak olmasına rağmen yapıyor.

Kimse bir şey yapamıyor. Ceza ödeyip geçiyorlar. Halı yıkama tesislerinin bile Ovada yer aldığı ve atıklarını derelere yani Gediz nehrine döktükleri görülüyor. Hangi biriyle uğraşacağımızı şaşırtıyor. Her taraftan saldırıyorlar.

Şaşılacak olan şey ,söz konusu toprakların Büyük Ova sınırları içerisinde olması ve kimsenin bu Büyük Ova kanununa sahip çıkmamasıdır. Yani Büyük Ovanın sahibi yoktur. Kim izin veriyor. ,izinli midir değil midir bilemiyoruz. Tam bir kaos.

Bir diğer ağır konumuz yine Turgutlu' nun tek sayılabilecek olan yerüstü su kaynağı olan Irlamaz Çayına çok yakın bir mesafede bir diğer biyogaz tesisine ÇED olumlu onayı verilmiş olmasıdır. Rapor içeriğinde detaylandırdığımız tesis 103 dönüm arazide Amerikan firması tarafından kurulacaktır. Atıklarını Irlamaz çayına yada arazi içinde geçen dereler vasıtasıyla yine Irlamaz çayı vasıtasıyla Gediz Nehrine gönderecek olan tesise açtığımız davayı hemen kaybettik. Hiçbir sorgu ve araştırma yapılmadı. Topraklarımızın sahibi olmadığına ve adaletin de yabancılara çalıştığına inanıyoruz. Mahkeme masraflarını da kuzu gibi ödedik. Tabii ki helal etmiyoruz. Henüz bir faaliyet göremedik ancak ilave topraklar alındığına dair duyumlar alıyoruz.

Tarım arazilerinin sulama sorunları başlıca problemlerimizden. Rapor içeriğinde söz ettiğimiz gibi Gediz Havzasında yeni tahsisler için su kalmadığını 2006 yılından beri söyleyen bilim adamları ve devlet kurumlarının işaret ettikleri çözüm ; basınçlı, damlama sulamaya geçiş eğitimlerinin verilmesidir. acil meselemizdir. Gediz Büyük Ovasında binlerce sondajın ruhsatsız ve kaçak olarak su kullandığını bilmeyen yoktur. DSİ bu konularla gereği gibi ilgilenmemektedir. Zaten Turgutlu'daki bürosunu da kapatıp gitmiştir. Hangi gerekçeyle gitti bilemiyoruz. Oysa kuyu denetimlerinin yapılması özellikle bu kuraklık döneminde çok büyük önem ve aciliyet kazanmıştır. tam bir kaos düzeni.

Esas sıkıntılarımızdan biri de Çıkrıkçı da yapılmaya başlanan baraj sürecinde yaptığımız bütün çalışmalarımıza ve çırpınmamıza rağmen DSİ karşısında sonuç alamamamızdır. Önce İzmir' e içme suyu göndermek için düşünülmüş sonradan Manisa içme ve kullanma suyu olarak izin verilen ve yapılmaya başlanan bu baraj, Gediz Büyük Ovasını çölleştirmek için atılmış en büyük adımdır. Ovanın taban suyunu besleyen iki yerüstü suyundan birini yok ederseniz Ova yok olacaktır. Bunu görmek için çevre mühendisi ya da su mühendisi olmaya gerek

yoktur. Biraz çözümlenmeli düşünebilen her insan bu tehlikeyi görür. Görmemek için kör olmak gerek

Yöremizdeki orman alanlarının denetimli kesimleri konusunda şikayetler ulaştığında gerekli girişimler yapılmaktadır. Aynı şekilde orman yenileme faaliyetlerinin yapıldığı alanlarda bazı kişilerin ağaç altı toprakları alarak sattıkları ve bunların marketlerde çiçek toprakları olarak satıldığı duyumları alınmakta olup yetkilileri buradan orman topraklarına sahip çıkmaya çağırıyoruz. Umarız sesimizi duyan olur diyoruz.

Gediz Nehrinin her taraftan kirletildiğini rapor içeriğinde anlatmaya çalıştık. Bu Nehir suları gün gelecek , yeraltı suları yetersiz hale geldiğinde ‘arıtılarak İzmir ve Manisa’nın içme –kullanma suyu olarak kullanılmak zorunda kalınacaktır. Bunun için nehir sularını kirletenlerin tespit edilmesi cezalandırılması ve engellenmesi çok önemlidir. Çünkü deniz sularını arıtmak çok pahalı bir işlemdir. Altından kolay kalkılamaz. Herkesin Gediz Nehrini kirleten unsurların açığa çıkarılması için çaba göstermesi gereklidir.

Tarım toprakları üzerinde gelişi güzel kurulmaya çalışılan jeotermal elektrik santrallerinin getirdiği olası tehlikeler yukarıda detaylı olarak anlatılmaya çalışılmıştı Bir miktar elektrik eldesi için Büyük Ova Topraklarını sonsuza kadar yok etmek uygundur diyebilecek bir bilim insanı yok. Hepsi karşı. Turgutlu’ nun bitişiğindeki Irlamaz mahallesinde bile yüzlerce dönüm araziye YİKOB kuruluşu ihaleye çıkarmıştır. Şehrin içine bile santral kurduurmaya çalışıyorlar. Bu nasıl bir bilimsel bakıştır anlamak mümkün değil. Herhalde kendilerinden sonra kıyamet kopacak sanıyorlar. Oysa hiç de öyle değil. Hiç zarar vermese bile deneme üretiminde toprağa akıttıkları sıcak mineralli suların çevreyi mahvettiğini Alaşehir de ve Salihli de gözlerimizle biz gördük. Sorumlular göremiyorlar mı ?

Gediz Büyük Ovası içine kurulan sanayi tesislerinden kaynaklanan toz emisyonları ve bunların ova ürünlerini kirletmeleri ve olası hastalık riskleri göz ardı edilemeyecek seviyede önemli tehlikedir. Aynı şekilde egzoz gazı emisyonları da sağlık açısından büyük risk taşımaktadır. Ürünler etkilenecek ve özellikle küçük çocuklardan başlayan etkileşimler ortaya çıkacaktır. Sorumlular kim olacaktır? Yine bu işletmelerden ortaya çıkan trafik sorunları kaza riskleri oldukça büyük problem olarak ortaya çıkmaktadır. Can güvenliği ve oluşacak Kamu zararını yetkililerin görmesi ve bu tesislerin kaldırılması gerekir diyoruz.

Yine bu tesislerden kaynaklı hava kirliliği aynı şekilde ürünleri etkilemekte ve yukarıdaki riskleri aynen getirmektedir.

Biyogaz tesisleri etrafımızı sarmaya başladı. Yakınımızda Halil beyli köyünde, Irlamaz yakınında Amerikalılar ve İzzettin Köyünde varlar. Dolayısıyla Gediz Büyük Ovasında tavuk çiftlikleri kurulması için cazibe merkezi konumundalar. Sanki Büyük Ovada hayvan çiftlikleri kurmak normalmiş gibi algılanıyor. Oysa böyle bir girişim Büyük Ova Kanununa aykırı ,ancak kimse kanuna sahip çıkmıyor.

Bu ova içerisinde kurulan denetimsiz ve izinsiz hayvan çiftliklerinin oluşturduğu biyogüvenlik riskleri hiçbir kurumun umurunda değil. Oluşacak hastalıkların yayılması insanlara bulaşması ve taşınması Kamuya ne kadar yük getirir topluma ne kadar zarar verir araştırılmalıdır. Hepsinin incelenmesi ve bu çiftliklerin Büyük Ova dışına çıkarılması gereklidir.

Jeotermal ve güneş enerji tesislerinden elde edilen elektriği taşınması için başka yer yokmuş gibi Gediz Büyük Ovasının ortasından yüksek gerilim hatları geçirilmektedir. Bunların yok ettiği araziler ve yağışlı havalarda altından geçenler için oluşacak riskler büyüktür. Bu kararların masa başında verildiği ve kanuna aykırı olduğu apaçık ortadadır.

Aynı şekilde Gediz Büyük Ovası ortasından geçirilen hızlı tren hattının hangi standartlar çerçevesinde incelendiği ve analizinin yapıldığını merak ediyoruz. Müteahhitler için ucuz maliyetin baz alınarak bu kararın verilmesi olası görülmektedir. Ancak Büyük Ova Kanununa aykırı bir işlemdir.

Aynı şekilde Gediz Ovasının ortasından geçirilmeye çalışılan otoyol projesinin yok edeceği tarım toprakları hiç karar vericilerin aklına gelmedi mi? LCA standartları yani hayat boyu değerlendirmesi ya da yaşam boyu değerlendirmesi dediğimiz standartlar çerçevesinde beşikte mezara kadar olacak kar ve zarar hesapları analiz edilse ,yapılacak yatırımların korkunç boyutlarda yüzbinlerce dönüm tarım arazilerini yok edeceğini görürlerdi. Sorumluların ve izin verenlerin yükleri çok ağırdır. Gelecek kuşaklar bunları nasıl anarlar bilemeyiz.

Gediz Havzasının yeraltı sularının yetersiz olduğu bilim insanlarınca 2006 yılında tespit edilmişken hala yeni sanayi tesisleri kurmaya çalışmak hala OSB sınırlarını genişletmeye çalışmak hangi aklın ve sevdanın ürünüdür anlamış değiliz. Doğaldır ki böyle olunca Gaziemir den kovalanıp Torbalı ya geçen ve oradan da Turgutlu'ya gelmeye çalışan kanser üretici kurşun fabrikalarına

davetiye çıkarmış olursunuz. Hem de köy okuluna 250 metre mesafeye gelmeye çalışıyorlardı. Bu kurşun fabrikasının ÇED raporuna karşı, köyde toplantı yaparak köylülerin yasal çerçevede bizimle beraber açılacak davalara müdahil olmalarını sağladık. Bu aşamada EGEÇEP’ ten savunma desteği aldık ve yargı sürecine başladık. Avukat Berna Babaoğlu ‘na sonsuz teşekkürler. Davayı kazandık.

Tarım topraklarına sanayi tesisi kurma sevdasının en büyük kötülüğü köylerde yaşayan genç nüfusun şehirlere göç etmesine neden oluyor Bu da tarım topraklarını işleyen nüfusu,yaşlı ve yorgun olanlara bırakmak demektir. Yani ,bu insanlar göçünce toprakları işleyecek deneyimli insan kalmayacaktır. Bu sürecin sonunu kimse düşünmemektedir. Bununda sonunda da Gediz ovası ortasına hem de binlerce metre karelik suni göletler kurup titanyum zirkonyum madeni çıkarmak için ÇED raporu almaya çalışan yabancı firmalar topraklarımızı işgal edeceklerdir. Şimdi Turgutlu ve Salihli bu emperyal projelerle mücadele etmek zorunda kalmaktadır. Bu nasıl bir yönetim anlayışıdır. Nasıl bir talana zemin hazırlamaktır aklımız almıyor. Bu kadar mı aklımızı yitirdik.

Kuraklık günümüzün en büyük sorunu olarak karşımızda duruyor. Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü 2019 yılında:

“Gediz Havzası kuraklık Yönetim Planı ”olarak 3 cilt halinde yaklaşık 1100 sayfa doküman hazırladı. Bu kitaplarda “kuraklık analizleri- su bütçesi çalışmaları—sektörel etkilenebilirlik analizleri, tedbirler ve eylem planı “ başlıkları altında yapılması gerekenler anlatılmaktadır. Bunları inceledik .Günümüzde herkesin su tasarruf yöntemlerini hayata geçirmesi gerekmektedir. Halkımıza gerekli eğitim çalışmaları ve okullar ile birlikte yapılması gerekmektedir. Havzadan, çok su kullanan tesislerin uzaklaştırılması ve yenilerine de izin verilmemesi gerekmektedir.Aynı şekilde çok su kullanan ürünlerin önlenmesi gerekir. Keyfi ve maddi değil bilimsel çözümler istiyoruz. Çünkü çok kritik bir noktadayız. Gediz Ovası elden gidebilir ve bizler bunun hesabını gelecek kuşaklara veremeyiz.

2025 aralık ayında “Siz farkında değilsiniz belki ama ölüm Çaldağında”afişi ile çaldağı nikel madeni davasının AİHM ‘den dönmesiyle, yargılanmanın yenilenmesi dilekçesini verdik. Sayın Arif Ali Cangı Turgutlu’ya geldi ve kalabalık bir Çaldağı Dostları Grubu ile bilgilendirme toplantısı yapıldı. Çaldağının , Gediz Havzası için kilit bir değer olduğu ve mutlaka korunması gerekliliği vurgulandı. Sayın Cangı’ya sonsuz teşekkürler.

Şimdi de Gediz Büyük Ovasında Alman firmasının 125 bin ve 50bin panel kapasiteli depolamalı GES kurulması projeleri ile uğraşyoruz. Kamulaştırma yapıldı. Yargı süreci ile mücadele edeceğiz. Bu konuda siyasi partilerle görüşmeler yapıldı. Sunumlar yaptık. Olumlu mücadele sinyalleri aldık. STK 'lar ile bilgilendirme toplantıları düzenliyoruz. Umarız başarılı oluruz.

Bozdağlarda maden ruhsatı verildiği ve çalışmalar yapıldığı duyumları alıyoruz. Bunlarla ilgili Horzum'da halkın katılımı ile miting yaptık. Gelişmeleri izliyoruz. Madencilerin tarım topraklarında işi olamaz.

Son olarak , önümüzde gerçekten çok önemli bir eylem planı durmakta.” Gediz Ölüyor “ başlığı ile Gediz ovasından beslenen yaklaşık 10 milyon insanın sağlığı, 0-6 yaş çocukların geleceği ve tarım alanlarının geleceği için nisan ayı içinde büyük bir miting düzenlemek istiyoruz. Manisa Çevre Platformu öncülüğünde Gediz Havzası çevre STK'ları ve EGEÇEP' in destekleri ile başarılı bir eylem oldurmaya çalışılacak. İzmir'in STK 'larının katkılarını da bekliyoruz. İzmir'in hem suyu hem de yiyecekleri Gediz Büyük Ovasından kaynaklı olduğu için bu Ova ve Gediz Nehri İzmirli için de çok önemli ve değerli. Hep beraber bu değerleri koruyup kurtaralım diyoruz.

EGEÇEP' e savunma destekleri için teşekkür ederiz.

Yaşam Savunucularına saygılarımızla.

TURGUTLU ÇEVRE DERNEĞİ-TURÇEP

BİLİM KURULU FAALİYET RAPORU

ERHAN İÇÖZ'ÜN ÇALIŞMALARI

- 16.03.2025 BURHANIYE SOLENA HOTEL PROJESİ HAKKINDA GÖRÜŞ
- 24.03.2025 ÇUKURALAN ÇED ELEŞTİRİSİ
- 11.04.2025 MADEN SAHALARI KORUMA ALANLARI HAKKINDA KÖŞE YAZISI
- 25.04.2025 DAMACANA SULAR HAKKINDA ŞOK İDDİA İZ GAZETE
- 28.04.2025 İĞNEDERE GÖLETİ HAKKINDA GÖRÜŞ
- 05.05.2025 NÜKLEER MACERADAN VAZ GEÇİLMELİDİR
- 21.05.2025 TÜMAD ÇED RAPORU İÇİN EB'NE GÖRÜŞ
- 29.05.2025 KANAL İSTANBUL BK İNCELEMESİ HAKKINDA 1
- 31.05.2025 TÜRKİYE SU FAKİRİ OLMA YOLUNDA İZ GAZETEYE RÖPORTAJ
- 05.06.20258 ÇEVRE HAFTASI SU GÜNÜ SUNUMU?
- 17.06.2025 HALKEVLERİ İZMİR ŞUBEYE "SU KITLIĞI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ" KONULU SUNUM
- 12.06.2025 SU KITLIĞI VE ÇÖZÜMLER
- 17.06.2025 ÜLKEMİZ HIZLA SU FAKİRİ OLMAYA YAKLAŞIYOR EVRENSEL GAZETESİ
- 19.06.2025 TUZ GÖLÜ'NÜN KURUMASIYLA İLGİLİ GÖRÜŞ
- 27.06.2025 MENDERES KATI ATIK SAHASI HAKKINDA- İZ GAZETE
- 20.07.2025 AKÇANSA ÇED RAPORU HAKKINDA
- 28.07.2025 "ÇÖP KRİZİNDE 3 SENE KAYBEDİLDİ" İZ GAZETE
- 28.08.2025 MADENLERİN İZMİR SUYUNA ETKİSİ
- 09.09.2025 SANKO YENİ RUHSAT ELEŞTİRİSİ
- 29.09.2025 SİNOP NÜKLEER BK RAPORUNUN ELEŞTİRİSİ
- 03.10.2025 İZMİR<3DE ÇÖP TESİSİNİN YERİ TARTIŞILYOR- İZ GAZETE
- 13.10.2025 DİPSİZGÖL 723 SAYILI RUHSAT SAHASI PTD VE BİLİRKİŞİ ELEŞTİRİSİ
- 13.10.2025 DİPSİZGÖL 724 SAYILI RUHSAT SAHASI PTD VE BİLİRKİŞİ ELEŞTİRİSİ
- 21.10.2025 "İZMİR'LİLER OLMAYAN SUYA PARA ÖDÜYOR" İZ GAZETE
- 27.10.2025 ÇANAKKALE KOZA ALTIN ÇED ELEŞTİRİSİ
- 05.11.2025 EFGAN ÇETİN SAHASI JEOLJİ- JEOFİZİK BK RAPOR ELEŞTİRİSİ
- 11.11.2025 "EGEÇEP'TEN BÜYÜKŞEHİRE ÇÖP TEPKİSİ- YUKARIDAN AŞAĞI OLMAZ" İZ GAZETE
- 15.12.2025 "İZMİR'DE SU NEDEN PAHALI- UZMANLAR YORUMLADI" İZ GAZETE
- 21.12.2025 SIĞACIK MARİNA ÇED ELEŞTİRİSİ

22.12.2025 GAZETE YENİGÜN "ÇAMLI BARAJI YAPILMALI MI
26.12.2025 GEDİZ ÖLÜYOR BİRLİKTE DURDURALIM TOPLANTISI
18.01.2026 SANKO- SALIHLI, KABAZLI PTD ELEŞTİRİSİ
08.02.2026 AKJEO PTD ELEŞTİRİSİ
10.02.2026 BODRUM BARAJI ÇED RAPORU HAKKINDA GÖRÜŞ
13.022026 SAHİLDEKİ DOLGU ALANINA OTOPARK YAPILMASI HAKKINDA
GÖRÜŞ- YENİGÜN GAZETESİ
15.02.2026 EFENDİ JEOTERMAL BAŞVURU DOSYASI İÇİN GÖRÜŞ

EGEÇEP HUKUK KURULU 2025 YILI FAALİYET RAPORU

I. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED) VE EKOLOJİK MÜCADELELER

10.01.2025

Gemi söküm tesisleri hakkında verilen “**ÇED Kapsam Dışı**” kararının iptali istemiyle dava açılmıştır. Dava kapsamında, gemi söküm faaliyetlerinin çevre ve halk sağlığı üzerindeki etkilerinin ÇED süreci dışında bırakılmasının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

27.03.2025

Çukuralan’da kurulması planlanan **500.000 ton/yıl kapasiteli eleme-kırma tesisi** hakkında verilen idari işlemin iptali istemiyle dava açılmıştır.

27.06.2025

Kuşadası Adagöl Otel Projesi için verilen “**ÇED Gerekli Değildir**” kararına karşı açılan davaya **müdahillik talebinde** bulunulmuştur.

05.04.2025

İzdemir Termik Santrali’ne ilişkin 06.03.2025 tarihli ve 2009/7 sayılı **ÇED Olumlu Kararının iptali** istemiyle dava açılmıştır.

Ayrıca santralin kapatılmasına ilişkin encümen kararı ve mühürleme işleminin iptali için açılan davalara **müdahillik talebinde bulunulmuş, İDK toplantısına katılım sağlanmıştır.**

08.09.2025

Diğer kurumlarla eş zamanlı olarak **Kuzey Ege Havzası Su Tahsisi Planı** hakkında **iptal davası açılmıştır.**

Çanakkale – Serçiler / Terziler

Koza tarafından yapılması planlanan **altın madeni projesi** için verilen **ÇED Olumlu Kararının iptali** istemiyle dava açılmıştır.

Aralık 2025

Limak tarafından Balya Karlık’ta planlanan **altın madeni projesine** ilişkin **ÇED iptal davası** açılmıştır.

II. GEMİ SÖKÜM FAALİYETLERİ VE CEZAI SÜREÇLER

16.06.2025

Aliğa’da faaliyet gösteren **22 gemi söküm tesisinin** faaliyetleri kapsamında;

- çevrenin kasten kirletilmesi,
- mevzuat gereği yerine getirilmesi zorunlu iş sağlığı ve güvenliği koşulları sağlanmaksızın üretime devam edilmesi,
- görev kötüye kullanma ve özel belgede sahtecilik suçlarının işlendiği

iddialarıyla sorumlular hakkında **suç duyurusunda bulunulmuştur.**

16.08.2025

23.02.2023 tarihinde geri dönüşüm amacıyla Aliğa'ya getirilen ve **3-4 Temmuz 2025 tarihlerinde yangına konu olan LNG tanker gemisi SLOUGH** ile ilgili olarak; kamu görevlilerinin görevlerini ihmal etmeleri suretiyle çevre ve toplum sağlığını ciddi biçimde tehlikeye düşürdükleri gerekçesiyle yurttaşlar ve başka kurumlar ile birlikte **esuç duyurusunda bulunulmuştur.**

III. TOPLANTI VE GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN HUKUKİ SÜREÇLER

25.03.2025

İzmir Valiliği tarafından, kamu düzeninin korunması gerekçesiyle **21.03.2025 – 25.03.2025** tarihleri arasında her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü ve basın açıklamasının yasaklanmasına ilişkin işleme karşı **iptal davası açılmış**, ayrıca işlemden sorumlu kamu görevlileri hakkında **idari ve hukuki işlem başlatılması talebiyle başvuruda bulunulmuştur.**

IV. YASAMA VE ANAYASAL SÜREÇLER

19.06.2025

7554 sayılı Kanun'un komisyon görüşmeleri kapsamında **TBMM'de bulunularak** yasama süreci yerinde takip edilmiştir.

7554 Sayılı Kanun

Anayasa Mahkemesi'nde görülmekte olan **iptal davasına katılma talebinde** bulunulmuştur.

V. CEZA DAVALARI VE HUKUKİ MÜDAHALELER, BİLGİ EDİNME BAŞVURULARI

- **Reşit Kibar Ceza Davası'na** müdahale talebinde bulunulmuştur.
- Reşit Kibar dosyası başta olmak üzere;
  - Aydın'daki jeotermal enerji tesisleri,
  - zeytinliklerin taşınması uygulamaları,
  - balık ölümleri ve körfezde oluşan koku sorunları

konularında **bir yıl boyunca çok sayıda bilgi edinme başvurusu yapılmıştır.**

VI. HALKIN KATILIMI VE SAHA FAALİYETLERİ

- Aydın'da **Kocaer A.Ş.'nin JES projesine** ilişkin **Halkın Katılımı Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.**
-

GENEL DEĞERLENDİRME

2025 yılı boyunca yürütülen çalışmalar;

çevre hakkının korunması, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının güvence altına alınması, kamu makamlarının hukuka uygun davranmasının sağlanması ve temel hak ve özgürlüklerin etkin biçimde korunması hedefleri doğrultusunda sürdürülmüştür.

İdari işlemlerin iptali davaları, ceza soruşturmaları, müdahillik talepleri, anayasal denetim süreçlerine katılım ve bilgi edinme başvuruları yoluyla **çevresel adaletin tesis edilmesine yönelik çok yönlü bir hukuki mücadele yürütülmüştür.**